

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่อง การแสวงหาและการใช้สารนิเทศทางอาชีพของนักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นตารางประกอบคำบรรยาย โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม (ตารางที่ 3-5)

ตอนที่ 2 การแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพของนักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ในด้านวัตถุประสงค์ในการแสวงหา เนื้อหาสารนิเทศ แหล่งสารนิเทศ รูปแบบของสารนิเทศ ความถี่และปัญหาในการแสวงหาสารนิเทศ (ตารางที่ 6-38)

ตอนที่ 3 การใช้สารนิเทศทางอาชีพที่ได้รับจากการแสวงหาสารนิเทศ (ตารางที่ 39-44)

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

การนำเสนอข้อมูลในตอนที่ 1 มี 3 ตาราง ประกอบด้วย จำนวนนักศึกษาจำแนกตามคณะที่สังกัดและเพศ การวางแผนชีวิตหลังสำเร็จการศึกษา และหน่วยงานที่ต้องการประกอบอาชีพ (ตารางที่ 3-5)

1.1 คณะที่สังกัดและเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 258 คน จำแนกเป็นนักศึกษากลุ่มคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวน 78 คน (30.23 %) เป็นนักศึกษากลุ่มคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 180 คน (69.77 %)

เมื่อจำแนกตามคณะที่สังกัด พบว่า นักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามจำนวนมากที่สุด 69 คน (26.75 %) เป็นนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ รองลงมาจำนวนใกล้เคียงกันคือ 40 คน (15.50 %) และ 39 คน (15.12 %) เป็นนักศึกษาคณะเทคโนโลยี

และคณะวิทยาการสารสนเทศ ตามลำดับ และน้อยที่สุดจำนวน 8 คน (3.10 %) เป็นนักศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์

เมื่อพิจารณาตามเพศของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาที่ตอบแบบสอบถาม เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คือ นักศึกษาเพศหญิงจำนวน 165 คน (63.95 %) และนักศึกษา เพศชายจำนวน 93 คน (36.05 %) เมื่อจำแนกตามคณะ พบว่า เกือบทุกคณะมีนักศึกษา เพศหญิงมากกว่าเพศชาย ยกเว้นคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์ ที่มีผู้ตอบ แบบสอบถามเป็นนักศึกษาเพศชายจำนวน 12 คน (4.65 %) ซึ่งมากกว่านักศึกษาเพศหญิงที่มี เพียง 6 คน (2.33 %) ส่วนคณะวิศวกรรมศาสตร์ มีเพียงนักศึกษาเพศชายเป็นผู้ตอบแบบ สอบถาม จำนวน 11 คน (4.26 %) เท่านั้น (ดังรายละเอียดในตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศและคณะที่สังกัด

คณะ	ชาย	ร้อยละ	หญิง	ร้อยละ	รวม	ร้อยละ
กลุ่มคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	<u>25</u>	<u>9.69</u>	<u>53</u>	<u>20.54</u>	<u>78</u>	<u>30.23</u>
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	(7)	(2.71)	(24)	(9.30)	(31)	(12.01)
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและ นฤมิตศิลป์	(12)	(4.65)	(6)	(2.33)	(18)	(6.98)
คณะศิลปกรรมศาสตร์	(2)	(0.78)	(16)	(6.20)	(18)	(6.98)
คณะศึกษาศาสตร์	(4)	(1.55)	(7)	(2.71)	(11)	(4.26)
กลุ่มคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	<u>68</u>	<u>26.36</u>	<u>112</u>	<u>43.41</u>	<u>180</u>	<u>69.77</u>
คณะวิทยาศาสตร์	(33)	(12.79)	(36)	(13.95)	(69)	(26.75)
คณะเทคโนโลยี	(7)	(2.71)	(33)	(12.79)	(40)	(15.50)
คณะพยาบาลศาสตร์	(3)	(1.16)	(5)	(1.94)	(8)	(3.10)
คณะเภสัชศาสตร์	(2)	(0.78)	(11)	(4.26)	(13)	(5.04)
คณะวิทยาการสารสนเทศ	(12)	(4.65)	(27)	(10.47)	(39)	(15.12)
คณะวิศวกรรมศาสตร์	(11)	(4.26)	-	-	(11)	(4.26)
รวม	93	36.05	165	63.95	258	100.00

1.2 การวางแผนชีวิตหลังสำเร็จการศึกษา

จากการสอบถามนักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม ถึงการวางแผนชีวิตหลังสำเร็จการศึกษา พบว่า นักศึกษาจำนวนมากที่สุด 227 คน (87.98 %) มีการวางแผนประกอบอาชีพ รองลงมาจำนวน 64 คน (24.81 %) มีการวางแผนศึกษาต่อระดับปริญญาโทในสาขาใหม่ และจำนวนน้อยที่สุด 39 คน (15.12 %) มีการวางแผนศึกษาต่อระดับปริญญาโทในสาขาเดิม สำหรับคำตอบอื่น ๆ พบว่า มีนักศึกษาจำนวน 8 คน (3.10 %) ระบุว่าศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาอื่น (4 คน) และอีก 4 คำตอบ มีผู้ตอบ คำตอบละ 1 คนเท่านั้น คือ ศึกษาต่อเพื่อได้รับใบประกอบวิชาชีพครู ถ้ามีโอกาสศึกษาต่อปริญญาโทภายหลัง แล้วแต่สถานการณ์ของอนาคตข้างหน้า และสอบเข้าศึกษาแพทย์

เมื่อจำแนกการวางแผนชีวิตหลังสำเร็จการศึกษาตามกลุ่มคณะ พบว่า นักศึกษาจำนวนมากที่สุดของทั้ง 2 กลุ่มคณะ คือ นักศึกษากลุ่มคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ 68 คน (87.18 %) และนักศึกษากลุ่มคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 159 คน (88.33 %) มีการวางแผนชีวิตหลังสำเร็จการศึกษาตรงกัน คือ เพื่อการประกอบอาชีพ (ดังรายละเอียดในตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 การวางแผนชีวิตหลังสำเร็จการศึกษา *

การวางแผนชีวิตหลังสำเร็จการศึกษา	กลุ่ม มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ N = 78		วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี N = 180		รวม N = 258	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพ	68	87.18	159	88.33	227	87.98
ศึกษาต่อระดับปริญญาโทในสาขาเดิม	14	17.95	25	13.89	39	15.12
ศึกษาระดับปริญญาโทในสาขาใหม่	23	29.49	41	22.78	64	24.81
อื่นๆ	5	6.41	3	1.67	8	3.10

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

1.3 หน่วยงานที่ต้องการประกอบอาชีพ

ในด้านหน่วยงานที่นักศึกษาต้องการประกอบอาชีพ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาจำนวนมากที่สุด 134 คน (51.94 %) ต้องการประกอบอาชีพในหน่วยงานบริษัท / เอกชน รองลงมาจำนวน 85 คน (32.95 %) ต้องการประกอบอาชีพในหน่วยงานราชการ และน้อยที่สุดจำนวน 17 คน (6.59 %) ต้องการประกอบอาชีพในหน่วยงานองค์กรระหว่างประเทศ

เมื่อจำแนกหน่วยงานที่ต้องการประกอบอาชีพตามกลุ่มคณะ พบว่า นักศึกษากลุ่มคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และ นักศึกษากลุ่มคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวนมากที่สุด 39 คน (50.00 %) และ 95 คน (52.78 %) ตามลำดับ ต้องการประกอบอาชีพในหน่วยงานบริษัท / เอกชน (ดังรายละเอียดในตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 หน่วยงานที่ต้องการประกอบอาชีพ *

หน่วยงานที่ต้องการประกอบอาชีพ	กลุ่ม	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์		วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี		รวม	
		N = 78		N = 180		N = 258	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ราชการ		24	30.77	61	38.89	85	32.95
รัฐวิสาหกิจ		7	8.97	28	15.56	35	13.57
องค์กรระหว่างประเทศ		9	11.54	8	4.44	17	6.59
บริษัท / เอกชน		39	50.00	95	52.78	134	51.94
ประกอบอาชีพอิสระ / อาชีพส่วนตัว		23	29.49	41	22.78	64	24.81

* มีผู้ตอบมากกว่า 1 ข้อ

ตอนที่ 2 การแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพ

การนำเสนอข้อมูลในตอนที่ 2 มี 33 ตาราง ประกอบด้วย ประสพการณ์ในการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพ และสาเหตุที่ไม่แสวงหาสารนิเทศทางอาชีพ (ตารางที่ 6-7) ขอบเขตสารนิเทศทางอาชีพที่แสวงหา (ตารางที่ 8) วัตถุประสงค์ในการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพ (ตารางที่ 9) เนื้อหาสารนิเทศทางอาชีพ (ตารางที่ 10-17) แหล่งสารนิเทศทางอาชีพ (ตารางที่ 18-22) วิธีการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพจากแหล่งสารนิเทศ (ตารางที่ 23-26) เกณฑ์การเลือกแหล่งสารนิเทศทางอาชีพ (ตารางที่ 27) รูปแบบของสารนิเทศที่แสวงหา (ตารางที่ 28-32) ความถี่ในการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพ (ตารางที่ 33) และปัญหาในการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพ (ตารางที่ 34-38) ซึ่งมีรายละเอียดการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

2.1 ประสพการณ์ในการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพ

ข้อมูลส่วนนี้มี 2 ตาราง ประกอบด้วย ประสพการณ์ในการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพ (ตารางที่ 6) และสาเหตุที่ไม่แสวงหาสารนิเทศ (ตารางที่ 7)

จากการสอบถามนักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคามจำนวน 258 คน เกี่ยวกับประสพการณ์ในการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่จำนวน 212 คน (82.17 %) มีการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพ และมีนักศึกษาส่วนน้อยจำนวน 46 คน (17.83 %) เท่านั้นที่ไม่ได้แสวงหาสารนิเทศทางอาชีพ

เมื่อจำแนกการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพตามกลุ่มคณะ พบว่า ส่วนใหญ่ของนักศึกษาทั้ง 2 กลุ่ม มีการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพ จำแนกเป็นนักศึกษากลุ่มคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวน 65 คน (83.33 %) และนักศึกษากลุ่มคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 147 คน (81.67 %) (ดังรายละเอียดในตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 ประสบการณ์ในการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพ *

	กลุ่ม	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์		วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี		รวม	
		N = 78		N = 180		N = 258	
ประสบการณ์ในการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพ		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
แสวงหา		65	83.33	147	81.67	212	82.17
ไม่ได้แสวงหา		13	16.67	33	18.33	46	17.83

สำหรับสาเหตุที่นักศึกษาจำนวน 46 คน (17.83 %) ไม่ได้แสวงหาสารนิเทศ (ตารางที่ 6) ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาจำนวนมากที่สุด 23 คน (50.00 %) ไม่มีเวลาในการแสวงหาสารนิเทศ รองลงมาจำนวน 18 คน (39.13 %) มีความรู้ดีและชัดเจนในอาชีพที่จะทำ และจำนวนน้อยที่สุด 4 คน (8.70 %) ตั้งใจที่จะศึกษาต่อจึงยังไม่สนใจเรื่องการประกอบอาชีพ

เมื่อจำแนกสาเหตุที่ไม่แสวงหาสารนิเทศทางอาชีพตามกลุ่มคณะ พบว่าจำนวนมากที่สุดและรองลงมาของนักศึกษาทั้ง 2 กลุ่มคณะ มีสาเหตุที่ไม่แสวงหาสารนิเทศทางอาชีพตรงกัน คือ ไม่มีเวลาในการแสวงหาสารนิเทศ และมีความรู้ดีและชัดเจนในอาชีพที่จะทำ โดยเป็นนักศึกษากลุ่มคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวน 8 คน (61.54 %) และ 7 คน (53.85 %) และเป็นนักศึกษากลุ่มคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 15 คน (45.45 %) และ 11 คน (33.33 %) ตามลำดับ (ดังรายละเอียดในตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 สาเหตุที่ไม่แสวงหาสารนิเทศทางอาชีพ *

สาเหตุที่ไม่แสวงหาสารนิเทศทางอาชีพ	กลุ่ม มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ N = 13		วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี N = 33		รวม N = 46	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มีสารนิเทศทางอาชีพที่สนใจเพียงพอแล้ว	5	38.46	7	21.21	12	26.09
มีความรู้ดีและชัดเจนในอาชีพที่จะทำ	7	53.85	11	33.33	18	39.13
ไม่มีเวลาในการแสวงหาสารนิเทศ	8	61.54	15	45.45	23	50.00
ไม่ทราบแหล่งที่ให้สารนิเทศทางอาชีพที่ต้องการ	1	7.69	10	30.30	11	23.91
ไม่ทราบจะเริ่มค้นแสวงหาสารนิเทศอย่างไร	1	7.69	10	30.30	11	23.91
ตั้งใจที่จะศึกษาต่อจึงยังไม่สนใจเรื่องการประกอบอาชีพ	1	7.96	3	9.09	4	8.70

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

2.2 ขอบเขตสารนิเทศทางอาชีพที่แสวงหา

ในการสอบถามนักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคามจำนวน 212 คน ที่มีประสบการณ์ในการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพ (ตารางที่ 6) เกี่ยวกับขอบเขตสารนิเทศที่แสวงหา ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาจำนวนมากที่สุด 136 คน (64.15 %) แสวงหาสารนิเทศทางอาชีพสาขาวิชาที่เรียนและสาขาวิชาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียน รองลงมาจำนวน 73 คน (34.43 %) แสวงหาสารนิเทศทางอาชีพสาขาวิชาอื่น ๆ ที่มีความสนใจ และจำนวนน้อยที่สุด 39 คน (18.40 %) แสวงหาสารนิเทศทางอาชีพเฉพาะสาขาวิชาที่เรียน

เมื่อจำแนกขอบเขตสารนิเทศทางอาชีพที่แสวงหาตามกลุ่มคณะ พบว่า นักศึกษาทั้ง 2 กลุ่มคณะมีการแสวงหาสารนิเทศในขอบเขตที่ตรงกัน คือ นักศึกษาจำนวนมากที่สุดของกลุ่มคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ 46 คน (70.77 %) และนักศึกษากลุ่มคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 90 คน (61.22 %) แสวงหาสารนิเทศทางอาชีพสาขาวิชาที่เรียนและสาขาวิชาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียน (ดังรายละเอียดในตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 ขอบเขตสารนิเทศทางอาชีพที่แสวงหา *

ขอบเขตสารนิเทศทางอาชีพที่แสวงหา	กลุ่ม	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์		วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี		รวม	
		N = 65		N = 147		N = 121	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เฉพาะสาขาวิชาที่เรียน		9	13.85	30	20.41	39	18.40
สาขาวิชาที่เรียนและสาขาวิชาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียน		46	70.77	90	61.22	136	64.15
สาขาวิชาอื่น ๆ ที่มีความสนใจ		24	36.92	49	33.33	73	34.43
ทุกสาขาไม่จำกัด		9	13.85	31	21.09	40	18.87

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

2.3 วัตถุประสงค์ในการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพ

ในการสอบถามวัตถุประสงค์ในการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพจากนักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคามจำนวน 212 คน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาจำนวนมากที่สุด 127 คน (59.91 %) มีวัตถุประสงค์ในการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพเพื่อได้ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งที่รับบุคคลเข้าทำงานและตำแหน่งงานว่าง รองลงมาจำนวน 114 คน (53.77 %) มีวัตถุประสงค์เพื่อวางแผนประกอบอาชีพ และจำนวนน้อยที่สุด 47 คน (22.17 %) มีวัตถุประสงค์เพื่อได้รับข้อมูลในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมในแหล่งงานประเภทต่าง ๆ

เมื่อพิจารณาวัตถุประสงค์ในการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพตามกลุ่มคณะ พบว่า นักศึกษากลุ่มคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวนมากที่สุดและจำนวนใกล้เคียงกัน 37 คน (56.92 %) และ 36 คน (55.38 %) มีวัตถุประสงค์ในการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพเพื่อวางแผนประกอบอาชีพ และเพื่อได้ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งที่รับบุคคลเข้าทำงานและตำแหน่งงานว่าง ตามลำดับ ส่วนนักศึกษากลุ่มคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจำนวนมากที่สุด 91 คน (61.90 %) มีวัตถุประสงค์ในการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพเพื่อได้ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งที่รับบุคคลเข้าทำงานและตำแหน่งงานว่าง (ดังรายละเอียดในตารางที่ 9)

ตารางที่ 9 วัตถุประสงค์ในการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพ *

วัตถุประสงค์ในการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพ	กลุ่ม มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ N = 65		วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี N = 147		รวม N = 212	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพื่อติดตามข่าวสารทางอาชีพ	27	41.54	68	46.26	95	44.81
เพื่อวางแผนประกอบอาชีพ	37	56.92	77	52.38	114	53.77
เพื่อเตรียมตัวก่อนประกอบอาชีพ	29	44.62	51	34.69	80	37.74
เพื่อได้ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งที่รับบุคคลเข้าทำงานและตำแหน่งงานว่าง	36	55.38	91	61.90	127	59.91
เพื่อการตัดสินใจเลือกอาชีพ	21	32.31	56	38.10	77	36.32
เพื่อทราบทิศทางและการเปลี่ยนแปลงของตลาดงาน	15	23.08	38	25.85	53	25.00
เพื่อได้รับข้อมูลในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมในแหล่งงาน ประเภทต่าง ๆ	15	23.08	32	21.77	47	22.17

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

2.4 เนื้อหาสารนิเทศทางอาชีพ

ในการสอบถามเรื่องเนื้อหาสารนิเทศทางอาชีพที่แสวงหา ได้จำแนกเป็น 7 เนื้อหาใหญ่ คือ การเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ คุณสมบัติในการประกอบอาชีพ การปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมของการประกอบอาชีพ ความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ แนวโน้มของตลาดงาน และการสมัครงานและการเข้าสู่อาชีพ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาจำนวนมากที่สุดและจำนวนใกล้เคียงกัน คือ 208 คน (98.11 %) และ 207 คน (97.64 %) ตามลำดับ แสวงหาสารนิเทศทางอาชีพเนื้อหาข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ และเนื้อหาคุณสมบัติในการประกอบอาชีพ รองลงมาจำนวน 201 คน (94.81 %) เท่ากัน แสวงหาสารนิเทศทางอาชีพเนื้อหาการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ และเนื้อหาการสมัครงานและการเข้าสู่อาชีพ และจำนวนน้อยที่สุด 176 คน (83.02 %) แสวงหาสารนิเทศทางอาชีพเนื้อหาการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมของการประกอบอาชีพ

เมื่อจำแนกเนื้อหาสารนิเทศทางอาชีพที่แสวงหาตามกลุ่มคณะ พบว่า นักศึกษากลุ่มคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวนมากที่สุดและจำนวนใกล้เคียงกัน 65 คน (100.00 %) และ 64 คน (98.46 %) แสวงหาสารนิเทศทางอาชีพเนื้อหาคุณสมบัติในการประกอบอาชีพ และเนื้อหาข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ ตามลำดับ ส่วนนักศึกษากลุ่มคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวนมากที่สุด 144 คน (97.96 %) แสวงหาสารนิเทศทางอาชีพเนื้อหาข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ และรองลงมาจำนวน 142 คน (96.60 %) แสวงหาสารนิเทศทางอาชีพเนื้อหาคุณสมบัติในการประกอบอาชีพ (ดังรายละเอียดในตารางที่ 10)

ตารางที่ 10 เนื้อหาสารนิเทศทางอาชีพ *

เนื้อหาสารนิเทศทางอาชีพ	กลุ่ม มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ N = 65		วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี N = 147		รวม N = 212	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ	63	96.92	138	93.88	201	94.81
ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ	64	98.46	144	97.96	208	98.11
คุณสมบัติในการประกอบอาชีพ	65	100.00	142	96.60	207	97.64
การปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมของการประกอบอาชีพ	55	84.62	121	82.31	176	83.02
ความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ	58	89.23	124	84.35	182	85.85
แนวโน้มของตลาดงาน	62	95.38	131	89.12	193	91.04
การสมัครงานและการเข้าสู่อาชีพ	63	96.92	138	93.88	201	94.81

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

เมื่อพิจารณาเนื้อหาสารนิเทศทางอาชีพ ทั้ง 7 ด้าน ที่นักศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคามแสวงหา คือ การเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ คุณสมบัติในการประกอบอาชีพ การปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมของการประกอบอาชีพ ความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ แนวโน้มของตลาดงาน และการสมัครงานและการเข้าสู่อาชีพ (ตารางที่ 10) ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

2.4.1 เนื้อหาการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ

ในการสอบถามการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพของนักศึกษา จำนวน 201 คน ที่แสวงหาสารนิเทศเนื้อหาการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ (ตารางที่ 10) พบว่า จากเนื้อหาการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ 6 หัวข้อ นักศึกษาจำนวนมากที่สุด 118 คน (58.71%) แสวงหาสารนิเทศด้านการเตรียมตัวก่อนสมัครงาน รองลงมาจำนวน 108 คน (53.73 %) แสวงหาสารนิเทศเกี่ยวกับสิ่งที่ต้องเตรียมพร้อมในการทำงาน และจำนวนน้อยที่สุด 74 คน (36.82 %) แสวงหาสารนิเทศที่เป็นข้อแนะนำการเขียนประวัติส่วนตัวในการสมัครงาน

เมื่อจำแนกการแสวงหาสารนิเทศเนื้อหาการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ ตามกลุ่มคณะ พบว่า นักศึกษากลุ่มคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวนมากที่สุด 37 คน (58.73 %) แสวงหาสารนิเทศเกี่ยวกับสิ่งที่ต้องเตรียมพร้อมในการทำงาน ส่วนนักศึกษากลุ่มคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวนมากที่สุด 83 คน (60.14 %) แสวงหาสารนิเทศด้านการเตรียมตัวก่อนสมัครงาน (ตั้งรายละเอียดในตารางที่ 11)

ตารางที่ 11 เนื้อหาการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ *

เนื้อหาการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ	กลุ่ม มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ N = 63		วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี N = 138		รวม N = 201	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การสำรวจความสนใจในอาชีพ	30	47.62	68	49.28	98	48.76
การเตรียมตัวก่อนสมัครงาน	35	55.56	83	60.14	118	58.71
สิ่งที่ต้องเตรียมพร้อมในการทำงาน	37	58.73	71	51.45	108	53.73
แหล่งสารสนเทศเกี่ยวกับงาน	31	49.21	65	47.10	96	47.76
ข้อเสนอแนะการเขียนประวัติส่วนตัวในการสมัครงาน	22	34.92	52	37.68	74	36.82
ข้อเสนอแนะในการเตรียมตัวสอบสัมภาษณ์	23	36.51	65	47.10	88	43.78

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

2.4.2 เนื้อหาข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ

ในการสอบถามการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพของนักศึกษา จำนวน 208 คน ที่แสวงหาสารนิเทศเนื้อหาข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ (ตารางที่ 10) พบว่า จากเนื้อหาข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ 8 หัวข้อ นักศึกษาจำนวนมากที่สุด 159 คน (76.44 %) แสวงหาสารนิเทศเกี่ยวกับหน้าที่และลักษณะของงานที่ทำ รองลงมาจำนวน 131 คน (62.98 %) และจำนวนใกล้เคียงกัน 130 คน (62.50 %) แสวงหาสารนิเทศที่เป็นรายละเอียดของแต่ละอาชีพ และรายได้และสวัสดิการ ตามลำดับ จำนวนน้อยที่สุด 40 คน (19.23 %) แสวงหาสารนิเทศเกี่ยวกับจำนวนชั่วโมงในการทำงานต่อหนึ่งวัน สำหรับคำตอบอื่นๆ พบว่า มีนักศึกษาจำนวน 1 คน (0.48 %) ระบุว่า แสวงหาสารนิเทศด้านความปลอดภัยในการทำงาน

เมื่อจำแนกการแสวงหาสารนิเทศเนื้อหาข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพตามกลุ่มคณะ พบว่า นักศึกษาทั้ง 2 กลุ่มคณะมีการแสวงหาข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพตรงกัน คือ นักศึกษาจำนวนมากที่สุดของกลุ่มคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ 46 คน (71.88 %) และนักศึกษากลุ่มคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 113 คน (78.47 %) แสวงหาสารนิเทศเกี่ยวกับหน้าที่และลักษณะของงานที่ทำ (ดังรายละเอียดในตารางที่ 12)

ตารางที่ 12 เนื้อหาข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ *

เนื้อหาข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ	กลุ่ม มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ N = 64		วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี N = 144		รวม N = 208	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
รายละเอียดของแต่ละอาชีพ	40	62.50	91	63.19	131	62.98
หน้าที่และลักษณะของงานที่ทำ	46	71.88	113	78.47	159	76.44
รายได้และสวัสดิการ	41	64.06	89	61.81	130	62.50
กฎ ระเบียบ และข้อปฏิบัติในการทำงาน	22	34.38	40	27.78	62	29.81
เงื่อนไขในการทำงานบางอาชีพ	27	42.19	45	31.25	72	34.62
จำนวนชั่วโมงในการทำงานต่อหนึ่งวัน	16	25.00	24	16.67	40	19.23
สภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมในองค์กร	22	34.38	38	26.39	60	28.85
ข้อดีและข้อเสียของงาน	21	32.81	39	27.08	60	28.85
อื่น ๆ	1	1.56	-	-	1	0.48

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

2.4.3 เนื้อหาคุณสมบัติในการประกอบอาชีพ

ในการสอบถามการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพของนักศึกษา จำนวน 207 คน ที่แสวงหาสารนิเทศเนื้อหาคุณสมบัติในการประกอบอาชีพ (ตารางที่ 10) พบว่า จากเนื้อหาคุณสมบัติในการประกอบอาชีพ 4 หัวข้อ นักศึกษาจำนวนมากที่สุด 158 คน (76.33 %) แสวงหาสารนิเทศเกี่ยวกับทักษะวิชาชีพ รองลงมาจำนวน 119 คน (57.49 %) และจำนวนใกล้เคียงกัน 118 คน (57.00 %) แสวงหาสารนิเทศความสามารถพิเศษที่เกี่ยวข้อง และทักษะอื่น ๆ ที่จำเป็น ตามลำดับ และจำนวนน้อยที่สุด 86 คน (41.55 %) แสวงหาสารนิเทศด้านความรู้รอบตัวอื่น ๆ

เมื่อจำแนกการแสวงหาสารนิเทศเนื้อหาคุณสมบัติในการประกอบอาชีพ ตามกลุ่มคณะ พบว่า นักศึกษาทั้ง 2 กลุ่มคณะ มีการแสวงหาสารนิเทศเนื้อหาคุณสมบัติในการประกอบอาชีพตรงกัน คือ นักศึกษาจำนวนมากที่สุดของกลุ่มคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ 49 คน (75.38 %) และนักศึกษากลุ่มคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 109 คน (76.76 %) แสวงหาสารนิเทศเกี่ยวกับทักษะวิชาชีพ (ดังรายละเอียดในตารางที่ 13)

ตารางที่ 13 เนื้อหาคุณสมบัติในการประกอบอาชีพ *

เนื้อหาคุณสมบัติในการประกอบอาชีพ	กลุ่ม มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์		วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี		รวม	
	N = 65		N = 142		N = 207	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ทักษะวิชาชีพ	49	75.38	109	76.76	158	76.33
ทักษะอื่น ๆ ที่จำเป็น	40	61.54	78	54.93	118	57.00
ความสามารถพิเศษที่เกี่ยวข้อง	44	67.69	75	52.82	119	57.49
ความรู้รอบตัวอื่น ๆ	31	47.69	55	38.73	86	41.55

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

2.4.4 เนื้อหาการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมของการประกอบอาชีพ

ในการสอบถามการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพของนักศึกษา จำนวน 176 คน ที่แสวงหาสารนิเทศเนื้อหาการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมของการประกอบอาชีพ (ตารางที่ 10) พบว่า จากเนื้อหาการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมของการประกอบอาชีพ 3 หัวข้อ นักศึกษาจำนวนมากที่สุด 149 คน (84.66 %) แสวงหาสารนิเทศด้านการปรับตัวกับเพื่อนร่วมงาน รองลงมาจำนวน 106 คน (60.23 %) เท่ากัน แสวงหาสารนิเทศเกี่ยวกับการปฏิบัติตนต่อผู้บังคับบัญชา และหลักคุณธรรมและจริยธรรมในการทำงาน

เมื่อจำแนกการแสวงหาสารนิเทศเนื้อหาการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมของการประกอบอาชีพตามกลุ่มคณะ พบว่า นักศึกษาจำนวนมากที่สุดของทั้ง 2 กลุ่มคณะ คือ นักศึกษากลุ่มคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ 49 คน (89.09 %) และนักศึกษากลุ่มคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 100 คน (82.64 %) แสวงหาสารนิเทศด้านการปรับตัวกับเพื่อนร่วมงาน (ดังรายละเอียดในตารางที่ 14)

ตารางที่ 14 เนื้อหาการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมของการประกอบอาชีพ *

เนื้อหาการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมของการประกอบอาชีพ	กลุ่ม มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์		วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี		รวม	
	N = 55		N = 121		N = 176	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การปรับตัวกับเพื่อนร่วมงาน	49	89.09	100	82.64	149	84.66
การปฏิบัติตนต่อผู้บังคับบัญชา	34	61.82	72	59.50	106	60.23
หลักคุณธรรมและจริยธรรมในการทำงาน	39	79.91	67	55.37	106	60.23

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

2.4.5 เนื้อหาความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ

ในการสอบถามการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพของนักศึกษา จำนวน 182 คน ที่แสวงหาสารนิเทศเนื้อหาความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ (ตารางที่ 10) พบว่า จากเนื้อหาความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ 4 หัวข้อ นักศึกษาจำนวนมากที่สุด 124 คน (68.13 %) แสวงหาสารนิเทศเกี่ยวกับโอกาสก้าวหน้าในอาชีพ รองลงมาจำนวน 120 คน (65.93 %) แสวงหาสารนิเทศวิธีทำงานให้ประสบความสำเร็จ และจำนวนน้อยที่สุด 67 คน (36.81 %) แสวงหาสารนิเทศเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน

เมื่อจำแนกการแสวงหาสารนิเทศเนื้อหาความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพตามกลุ่มคณะ พบว่า นักศึกษากลุ่มคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวนมากที่สุด 46 คน (79.31 %) แสวงหาสารนิเทศวิธีทำงานให้ประสบความสำเร็จ ส่วนนักศึกษากลุ่มคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวนมากที่สุด 84 คน (67.74 %) แสวงหาสารนิเทศเกี่ยวกับโอกาสก้าวหน้าในอาชีพ (ดังรายละเอียดในตารางที่ 15)

ตารางที่ 15 เนื้อหาความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ *

เนื้อหาความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ	กลุ่ม	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์		วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี		รวม	
		N = 58		N = 124		N = 182	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
วิธีทำงานให้ประสบความสำเร็จ		46	79.31	74	59.68	120	65.93
โอกาสก้าวหน้าในอาชีพ		40	68.97	84	67.74	124	68.13
การศึกษาและฝึกอบรม		26	44.83	53	42.74	79	43.41
การเลื่อนขั้นเงินเดือน		20	34.48	47	37.90	67	36.81

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

2.4.6 เนื้อหาแนวโน้มของตลาดงาน

ในการสอบถามการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพของนักศึกษา จำนวน 193 คน ที่แสวงหาสารนิเทศเนื้อหาแนวโน้มของตลาดงาน (ตารางที่ 10) พบว่า จากเนื้อหาแนวโน้มของตลาดงาน 3 หัวข้อ นักศึกษาจำนวนมากที่สุด 160 คน (82.90 %) แสวงหาสารนิเทศด้านความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบันและอนาคต รองลงมาจำนวน 84 คน (43.52 %) แสวงหาสารนิเทศเกี่ยวกับแนวโน้มการประกอบอาชีพ และจำนวนน้อยที่สุด 54 คน (27.98 %) แสวงหาสารนิเทศเกี่ยวกับภาวะการว่างงาน

เมื่อจำแนกการแสวงหาสารนิเทศเนื้อหาแนวโน้มของตลาดงานตามกลุ่มคณะ พบว่า นักศึกษาทั้ง 2 กลุ่มคณะ แสวงหาสารนิเทศเนื้อหาแนวโน้มของตลาดงานตรงกัน คือ นักศึกษากลุ่มคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และนักศึกษากลุ่มคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวนมากที่สุด 50 คน (80.65 %) และ 110 คน (83.97 %) ตามลำดับ แสวงหาสารนิเทศด้านความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบันและอนาคต (ดังรายละเอียดในตารางที่ 16)

ตารางที่ 16 เนื้อหาแนวโน้มของตลาดงาน *

เนื้อหาแนวโน้มของตลาดงาน	กลุ่ม	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์		วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี		รวม	
		N = 62		N = 131		N = 193	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
แนวโน้มการประกอบอาชีพ		33	53.23	51	38.93	84	43.52
ความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบันและอนาคต		50	80.65	110	83.97	160	82.90
ภาวะการว่างงาน		21	33.87	33	25.19	54	27.98

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

2.4.7 เนื้อหาการสมัครงานและการเข้าสู่อาชีพ

ในการสอบถามการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพของนักศึกษา จำนวน 201 คน ที่แสวงหาสารนิเทศเนื้อหาการสมัครงานและการเข้าสู่อาชีพ (ตารางที่ 10) พบว่า จากเนื้อหาการสมัครงานและการเข้าสู่อาชีพ 4 หัวข้อ นักศึกษาจำนวนมากที่สุด 145 คน (72.14 %) เท่ากัน แสวงหาสารนิเทศเกี่ยวกับประกาศตำแหน่งงานว่างในหน่วยงาน และ รายละเอียดของหน่วยงานที่รับสมัครงาน รองลงมาจำนวน 105 คน (52.24 %) แสวงหาสารนิเทศวิธีการเข้าทำงานและการสมัครงาน และจำนวนน้อยที่สุด 59 คน (29.35 %) แสวงหาสารนิเทศเกี่ยวกับช่องทางการสมัครงาน

เมื่อจำแนกการแสวงหาสารนิเทศเนื้อหาการสมัครงานและการเข้าสู่อาชีพ ตามกลุ่มคณะ พบว่า นักศึกษากลุ่มคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวนมากที่สุด 50 คน (79.37 %) แสวงหาสารนิเทศรายละเอียดของหน่วยงานที่รับสมัครงาน ส่วนนักศึกษากลุ่มคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวนมากที่สุด 103 คน (74.64 %) แสวงหาสารนิเทศเกี่ยวกับประกาศตำแหน่งงานว่างในหน่วยงาน (ดังรายละเอียดในตารางที่ 17)

ตารางที่ 17 เนื้อหาการสมัครงานและการเข้าสู่อาชีพ *

เนื้อหาการสมัครงานและการเข้าสู่อาชีพ	กลุ่ม มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ N = 63		วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี N = 138		รวม N = 201	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ประกาศตำแหน่งงานว่างในหน่วยงาน	42	66.67	103	74.64	145	72.14
รายละเอียดของหน่วยงานที่รับสมัครงาน	50	79.37	95	68.84	145	72.14
วิธีการเข้าทำงานและการสมัครงาน	34	53.97	71	51.45	105	52.24
ช่องทางการสมัครงาน	22	34.92	37	26.81	59	29.35

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

2.5 แหล่งสารนิเทศทางอาชีพ

จากการสอบถามนักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 212 คน เกี่ยวกับแหล่งสารนิเทศที่แสวงหา (ตารางที่ 6) ซึ่งได้จำแนกออกเป็น 4 ประเภท คือ แหล่งสารนิเทศบุคคล แหล่งสารนิเทศสถาบัน แหล่งสารนิเทศสื่อมวลชน และแหล่งสารนิเทศอินเทอร์เน็ต ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาจำนวนมากที่สุด 211 คน (99.53 %) และจำนวนใกล้เคียงกัน 210 คน (99.06 %) แสวงหาสารนิเทศทางอาชีพจากแหล่งสารนิเทศบุคคล และแหล่งสารนิเทศอินเทอร์เน็ต ตามลำดับ และจำนวนน้อยที่สุด 198 คน (93.40%) แสวงหาสารนิเทศทางอาชีพจากแหล่งสารนิเทศสื่อมวลชน

เมื่อจำแนกแหล่งสารนิเทศทางอาชีพที่แสวงหาตามกลุ่มคณะ พบว่า นักศึกษาทั้ง 2 กลุ่มคณะ แสวงหาสารนิเทศทางอาชีพจากแหล่งสารนิเทศที่เหมือนกัน คือ แหล่งสารนิเทศบุคคล และแหล่งสารนิเทศอินเทอร์เน็ต โดยนักศึกษากลุ่มคณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ จำนวนมากที่สุด 65 คน (100.00 %) และจำนวนใกล้เคียงกัน 64 คน (98.46 %) แสวงหาสารนิเทศทางอาชีพจากแหล่งสารนิเทศบุคคล และแหล่งสารนิเทศอินเทอร์เน็ต ตามลำดับ ส่วนนักศึกษากลุ่มคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวนมากที่สุด 146 คน (99.32 %) เท่ากัน แสวงหาสารนิเทศทางอาชีพจากแหล่งสารนิเทศบุคคล และแหล่งสารนิเทศอินเทอร์เน็ต (ดังรายละเอียดในตารางที่ 18)

ตารางที่ 18 แหล่งสารนิเทศทางอาชีพ *

แหล่งสารนิเทศทางอาชีพ	กลุ่ม	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ N = 65		วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี N = 147		รวม N = 212	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
แหล่งสารนิเทศบุคคล		65	100.00	146	99.32	211	99.53
แหล่งสารนิเทศสถาบัน		61	93.85	139	94.56	200	94.34
แหล่งสารนิเทศสื่อมวลชน		63	96.92	135	91.84	198	93.40
แหล่งสารนิเทศอินเทอร์เน็ต		64	98.46	146	99.32	210	99.06

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

เมื่อพิจารณาประเภทย่อยของแหล่งสารนิเทศทางอาชีพที่นักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคามแสวงหา ซึ่งจำแนกจากแหล่งสารนิเทศทั้ง 4 ประเภท คือ แหล่งสารนิเทศบุคคล แหล่งสารนิเทศสถาบัน แหล่งสารนิเทศสื่อมวลชน และแหล่งสารนิเทศอินเทอร์เน็ตแล้ว (ตารางที่ 18) ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

2.5.1 แหล่งสารนิเทศบุคคล

ในการสอบถามนักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคามที่แสวงหาสารนิเทศทางอาชีพจากแหล่งสารนิเทศบุคคล จำนวน 211 คน (ตารางที่ 18) พบว่า นักศึกษาจำนวนมากที่สุด 175 คน (82.94 %) แสวงหาสารนิเทศทางอาชีพจากเพื่อน/รุ่นพี่ รองลงมาจำนวน 117 คน (55.45 %) แสวงหาสารนิเทศทางอาชีพด้วยตนเอง และจำนวนน้อยที่สุด 60 คน (28.44 %) แสวงหาสารนิเทศทางอาชีพจากผู้เชี่ยวชาญในวิชาชีพ

เมื่อจำแนกการแสวงหาสารนิเทศจากแหล่งสารนิเทศบุคคลตามกลุ่มคณะ พบว่า นักศึกษาจำนวนมากที่สุดของทั้ง 2 กลุ่มคณะ มีการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพจากแหล่งสารนิเทศบุคคลตรงกัน คือ แสวงหาสารนิเทศทางอาชีพจากเพื่อน/รุ่นพี่ ได้แก่ นักศึกษากลุ่มคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ 52 คน (80.00 %) และนักศึกษากลุ่มคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 123 คน (84.25 %) (ดังรายละเอียดในตารางที่ 19)

ตารางที่ 19 แหล่งสารนิเทศบุคคล *

แหล่งสารนิเทศบุคคล	กลุ่ม มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์		วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี		รวม	
	N = 65		N = 146		N = 211	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ตนเอง	36	55.38	81	55.48	117	55.45
ญาติ / สมาชิกในครอบครัว	32	49.23	63	43.15	95	45.02
เพื่อน / รุ่นพี่	52	80.00	123	84.25	175	82.94
อาจารย์ที่ปรึกษา / ผู้สอน	27	41.54	52	35.62	79	37.44
ผู้เชี่ยวชาญในวิชาชีพ	20	30.77	40	27.40	60	28.44

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

2.5.2 แหล่งสารนิเทศสถาบัน

ในการสอบถามนักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคามที่แสวงหาสารนิเทศทางอาชีพจากแหล่งสารนิเทศสถาบัน จำนวน 200 คน (ตารางที่ 18) พบว่า นักศึกษาจำนวนมากที่สุด 106 คน (53.00 %) แสวงหาสารนิเทศทางอาชีพจากสำนักวิทยบริการมหาวิทยาลัยมหาสารคาม รองลงมาจำนวน 66 คน (33.00 %) แสวงหาสารนิเทศทางอาชีพจากห้องสมุดคณะ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม และจำนวนน้อยที่สุด 4 คน (2.00 %) แสวงหาสารนิเทศทางอาชีพจากสมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย

เมื่อจำแนกการแสวงหาสารนิเทศจากแหล่งสารนิเทศสถาบันตามกลุ่มคณะ พบว่า นักศึกษาจำนวนมากที่สุดของทั้ง 2 กลุ่มคณะ มีการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพจากแหล่งสารนิเทศสถาบันตรงกัน คือ นักศึกษากลุ่มคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ 33 คน (54.10 %) และนักศึกษากลุ่มคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 73 คน (52.52 %) แสวงหาสารนิเทศทางอาชีพจากสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ดังรายละเอียดในตารางที่ 20)

สำหรับแหล่งสารนิเทศประเภทสถาบันที่นักศึกษาระบุ มีรายละเอียด ดังนี้
บริษัทต่าง ๆ คือ

บริษัทอุตสาหกรรมรถยนต์ (นักศึกษากลุ่มคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ 1 คน)

บริษัทการเงิน (นักศึกษากลุ่มคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ 1 คน)

หน่วยราชการ อื่น ๆ คือ

โรงเรียน (นักศึกษากลุ่มคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ 1 คน)

องค์การเภสัชกรรม (นักศึกษากลุ่มคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 1 คน)

องค์การอาหารและยา (นักศึกษากลุ่มคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 1 คน)

ตารางที่ 20 แหล่งสารนิเทศสถาบัน *

แหล่งสารนิเทศสถาบัน	กลุ่ม มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์		วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี		รวม	
	N = 61		N = 139		N = 200	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
กองกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	17	27.87	45	32.37	62	31.00
ห้องสมุดคณะ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	21	34.43	45	32.37	66	33.00
สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	33	54.10	73	52.52	106	53.00
ห้องสมุดประชาชน เฉลิมราชกุมารี จังหวัดมหาสารคาม	1	1.64	5	3.60	6	3.00
สำนักงานจัดหางานจังหวัด	11	18.03	23	16.55	34	17.00
ศูนย์ข่าวรับสมัครงาน สำนักงาน ก.พ	17	27.87	29	20.86	46	23.00
กรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน	22	36.07	33	23.74	55	27.50
สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงาน	5	8.20	5	3.60	10	5.00
ศูนย์ข่าวสารตลาดแรงงานภูมิภาค กระทรวงแรงงาน	10	16.39	11	7.91	21	10.50
สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย	3	4.92	1	0.72	4	2.00
บริษัทต่าง ๆ	15	24.59	27	19.42	42	21.00
หน่วยงานราชการอื่น ๆ	12	19.67	18	12.95	30	15.00
องค์กร / สมาคมวิชาชีพอื่น ๆ	6	9.84	12	8.63	18	9.00

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

2.5.3 แหล่งสารนิเทศสื่อมวลชน

ในการสอบถามนักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคามที่แสวงหาสารนิเทศทางอาชืพจากแหล่งสารนิเทศสื่อมวลชน จำนวน 198 คน (ตารางที่ 18) พบว่า นักศึกษาจำนวนมากที่สุด 126 คน (63.64 %) แสวงหาสารนิเทศทางอาชืพจากหนังสือพิมพ์ข่าวทั่วไป รองลงมาจำนวน 120 คน (60.61 %) แสวงหาสารนิเทศทางอาชืพจากหนังสือพิมพ์ประกาศ ตำแหน่งงานว่าง และจำนวนน้อยที่สุด 22 คน (11.11 %) แสวงหาสารนิเทศทางอาชืพจากสถานีโทรทัศน์ที่ดำเนินการโดยบริษัทเอกชนแบบเก็บค่าสมาชิก สำหรับคำตอบอื่น ๆ พบว่า มีนักศึกษาจำนวน 4 คน (2.02 %) ระบุว่า แสวงหาสารนิเทศทางอาชืพจากหนังสือพิมพ์ บางกอกโพสต์ (3 คน) และหนังสือพิมพ์เดอะเนชั่น (1 คน)

เมื่อจำแนกการแสวงหาสารนิเทศจากแหล่งสารนิเทศสื่อมวลชน ตามกลุ่มคณะ พบว่า นักศึกษาจำนวนมากที่สุดและรองลงมาของทั้ง 2 กลุ่มคณะ มีการแสวงหาสารนิเทศจากแหล่งสารนิเทศสื่อมวลชนตรงกัน คือ แสวงหาสารนิเทศทางอาชืพจากหนังสือพิมพ์ข่าวทั่วไป และหนังสือพิมพ์ประกาศตำแหน่งงานว่าง โดยเป็นนักศึกษากลุ่มคณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ จำนวน 44 คน (69.84 %) และ 39 คน (61.90 %) ตามลำดับ และเป็นนักศึกษากลุ่มคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 82 คน (60.74 %) และ 81 คน (60.00 %) ตามลำดับ (ดังรายละเอียดในตารางที่ 21)

ตารางที่ 21 แหล่งสารนิเทศสื่อมวลชน *

แหล่งสารนิเทศสื่อมวลชน	กลุ่ม มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์		วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี		รวม	
	N = 63		N = 135		N = 198	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สถานีวิทยุกระจายเสียงมหาวิทยาลัยมหาสารคาม	26	41.27	45	33.33	71	35.86
สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย	15	23.81	28	20.74	43	21.72
สถานีโทรทัศน์ที่ดำเนินการโดยหน่วยงานของรัฐ	17	26.98	26	19.26	43	21.72
สถานีโทรทัศน์ที่ดำเนินการโดยรัฐวิสาหกิจ	15	23.81	25	18.52	40	20.20
สถานีโทรทัศน์ที่ดำเนินการโดยบริษัทเอกชน	24	38.10	40	29.63	64	32.32
สถานีโทรทัศน์ที่ดำเนินการโดยบริษัทเอกชนแบบเก็บค่าสมาชิก	10	15.87	12	8.89	22	11.11
หนังสือพิมพ์ประกาศตำแหน่งงานว่าง	39	61.90	81	60.00	120	60.61
หนังสือพิมพ์ข่าวทั่วไป	44	69.84	82	60.74	126	63.64
หนังสือพิมพ์ข่าวเศรษฐกิจ	22	34.92	28	20.74	50	25.25
อื่น ๆ	2	3.17	2	1.48	4	2.02

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

2.5.4 แหล่งสารนิเทศอินเทอร์เน็ต

ในการสอบถามนักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคามที่แสวงหาสารนิเทศทางอาชีวศึกษาจากแหล่งสารนิเทศอินเทอร์เน็ต จำนวน 210 คน (ตารางที่ 18) พบว่า นักศึกษาจำนวนมากที่สุด 174 คน (82.86 %) แสวงหาสารนิเทศทางอาชีวศึกษาจากเว็บไซต์โปรแกรมค้นหา รongลงมาจำนวน 125 คน (59.52 %) แสวงหาสารนิเทศทางอาชีวศึกษาจากเว็บไซต์จัดหางานของเอกชน และจำนวนน้อยที่สุด 48 คน (22.86 %) แสวงหาสารนิเทศทางอาชีวศึกษาจากเว็บไซต์หนังสือพิมพ์ สำหรับคำตอบอื่นๆ พบว่า มีนักศึกษาน้อยจำนวน 1 คน (0.48 %) ระบุว่า แสวงหาสารนิเทศทางอาชีวศึกษาจากเว็บไซต์ของหน่วยงานที่ต้องการเข้าไปประกอบอาชีพ

เมื่อจำแนกการแสวงหาสารนิเทศจากแหล่งสารนิเทศอินเทอร์เน็ตตามกลุ่มคณะ พบว่า นักศึกษานักศึกษาทั้ง 2 กลุ่มคณะ มีการแสวงหาสารนิเทศจากแหล่งสารนิเทศอินเทอร์เน็ตตรงกัน คือ นักศึกษาจำนวนมากที่สุดของกลุ่มคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ 55 คน (85.94 %) และนักศึกษากลุ่มคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 119 คน (81.51 %) แสวงหาสารนิเทศทางอาชีวศึกษาจากเว็บไซต์โปรแกรมค้นหา (ดังรายละเอียดในตารางที่ 22)

ตารางที่ 22 แหล่งสารนิเทศอินเทอร์เน็ต *

แหล่งสารนิเทศอินเทอร์เน็ต	กลุ่ม มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ N = 64		วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี N = 146		รวม N = 210	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เว็บไซต์โปรแกรมค้นหา	55	85.94	119	81.51	174	82.86
เว็บไซต์หนังสือพิมพ์	20	31.25	28	19.18	48	22.86
เว็บไซต์หน่วยงานราชการ	20	31.25	55	37.67	75	35.71
เว็บไซต์จัดหางานของเอกชน	34	53.13	91	62.33	125	59.52
อื่น ๆ	1	1.56	-	-	1	0.48

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

2.6 วิธีการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพจากแหล่งสารนิเทศ

ในด้านวิธีการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพได้สอบถามวิธีการที่นักศึกษาใช้ในการแสวงหาสารนิเทศจากแหล่งสารนิเทศ ทั้ง 4 ประเภท คือ แหล่งสารนิเทศบุคคล แหล่งสารนิเทศสถาบัน แหล่งสารนิเทศสื่อมวลชน และแหล่งสารนิเทศอินเทอร์เน็ตแล้ว ปรากฏดังนี้

2.6.1 วิธีการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพจากแหล่งสารนิเทศบุคคล

ในการสอบถามนักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 211 คน ที่แสวงหาสารนิเทศจากแหล่งสารนิเทศบุคคล (ตารางที่ 18) ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาจำนวนมากที่สุด 156 คน (73.93 %) แสวงหาสารนิเทศทางอาชีพด้วยการสอบถามเพื่อน / รุ่นพี่ รองลงมาจำนวน 88 คน (41.71 %) แสวงหาสารนิเทศทางอาชีพด้วยการปรึกษากับสมาชิกในครอบครัว / ญาติ และจำนวนน้อยที่สุด 42 คน (19.91 %) เท่ากัน แสวงหาสารนิเทศทางอาชีพด้วยการเดินทางไปยังแหล่งให้บริการสารนิเทศทางอาชีพเพื่อสอบถามด้วยตนเอง และการยืมหนังสือ / เอกสารจากเพื่อน

เมื่อจำแนกวิธีการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพจากแหล่งสารนิเทศบุคคล ตามกลุ่มคณะ พบว่า นักศึกษาจำนวนมากที่สุดของทั้ง 2 กลุ่มคณะ คือ นักศึกษากลุ่มคณะ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ 45 คน (69.23 %) และนักศึกษากลุ่มคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 111 คน (76.03 %) แสวงหาสารนิเทศทางอาชีพด้วยการสอบถามเพื่อน / รุ่นพี่ (ดังรายละเอียดในตารางที่ 23)

ตารางที่ 23 วิธีการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพจากแหล่งบุคคล *

วิธีการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพจากแหล่งบุคคล	กลุ่ม มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ N = 65		วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี N = 146		รวม N = 211	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ศึกษาจากเอกสารส่วนตัวที่ซื้อมาอย่างต่อเนื่อง	21	32.31	36	24.66	57	27.01
เดินทางไปยังแหล่งให้บริการสารนิเทศทางอาชีพเพื่อสอบถามด้วยตนเอง	13	20.00	29	19.86	42	19.91
ปรึกษากับสมาชิกในครอบครัว / ญาติ	25	38.46	63	43.15	88	41.71
ขอคำแนะนำจากอาจารย์ผู้สอน / อาจารย์ที่ปรึกษา	26	40.00	52	35.62	78	36.97
สนทนากับผู้เชี่ยวชาญในวิชาชีพ	18	27.69	46	31.51	64	30.33
สอบถามเพื่อน / รุ่นพี่	45	69.23	111	76.03	156	73.93
ยืมหนังสือ / เอกสารจากเพื่อน	11	16.92	31	21.23	42	19.91

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

2.6.2 วิธีการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพจากแหล่งสารนิเทศสถาบัน

ในการสอบถามนักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 200 คน ที่แสวงหาสารนิเทศจากแหล่งสารนิเทศสถาบัน (ตารางที่ 18) ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาจำนวนมากที่สุด 114 คน (57.00 %) แสวงหาสารนิเทศทางอาชีพด้วยการสืบค้นด้วยตนเอง จากฐานข้อมูลของห้องสมุด รองลงมาจำนวน 90 คน (45.00 %) แสวงหาสารนิเทศทางอาชีพด้วยการอ่านประกาศที่สถาบัน / หน่วยงานติดต่อ และจำนวนน้อยที่สุด 7 คน (3.50 %) แสวงหาสารนิเทศทางอาชีพด้วยการดูจากซีดีรอมอาชีพของห้องสมุด

เมื่อจำแนกวิธีการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพจากแหล่งสารนิเทศสถาบัน ตามกลุ่มคณะ พบว่า นักศึกษาทั้ง 2 กลุ่มคณะ มีวิธีการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพจากแหล่งสารนิเทศสถาบันตรงกัน คือ นักศึกษากลุ่มคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์จำนวนมากที่สุด 32 คน (52.46 %) และนักศึกษากลุ่มคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจำนวนมากที่สุด 82 คน (58.99 %) แสวงหาสารนิเทศทางอาชีพด้วยการสืบค้นด้วยตนเอง จากฐานข้อมูลของห้องสมุด (ดังรายละเอียดในตารางที่ 24)

ตารางที่ 24 วิธีการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพจากแหล่งสถาบัน *

วิธีการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพจากแหล่งสถาบัน	กลุ่ม มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์		วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี		รวม	
	N = 61		N = 139		N = 200	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ถามบรรณารักษ์เกี่ยวกับหนังสือที่มีสารนิเทศทางอาชีพ	5	8.20	11	7.91	16	8.00
ให้บรรณารักษ์สืบค้นฐานข้อมูลของห้องสมุด	10	16.39	11	7.91	21	10.50
สืบค้นด้วยตนเองจากฐานข้อมูลของห้องสมุด	32	52.46	82	58.99	114	57.00
อ่านจากหนังสือทางอาชีพที่มีในห้องสมุด	23	37.70	52	37.41	75	37.50
ดูจากซีดีรอมอาชีพของห้องสมุด	2	3.28	5	3.60	7	3.50
ถ่ายเอกสาร / คัดลอกข้อความจากห้องสมุดและ / หรือแหล่งให้บริการสารนิเทศทางอาชีพ	9	14.75	16	11.51	25	12.50
ชมนิทรรศการแนะนำอาชีพ จากห้องสมุดและ / หรือแหล่งให้บริการสารนิเทศทางอาชีพ	15	24.59	20	14.39	35	17.50
เข้าร่วมอบรม / สัมมนาทางอาชีพ ที่จัดโดยกองกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	12	19.67	21	15.11	33	16.50
ร่วมงานวันอาชีพที่จัดโดยกองกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	8	13.11	23	16.55	31	15.50
โทรศัพท์ไปสอบถามเจ้าหน้าที่ประจำแหล่งให้บริการสารนิเทศทางอาชีพ	9	14.75	10	7.19	19	9.50
ขอเอกสารจากแหล่งให้บริการสารนิเทศทางอาชีพ	16	26.23	26	18.71	42	21.00
อ่านประกาศที่สถาบัน / หน่วยงานติดไว้	27	44.26	63	45.32	90	45.00

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

2.6.3 วิธีการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพจากแหล่งสารนิเทศ สื่อมวลชน

ในการสอบถามนักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 198 คน ที่แสวงหาสารนิเทศจากแหล่งสารนิเทศสื่อมวลชน (ตารางที่ 18) ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาจำนวนมากที่สุด 135 คน (68.18 %) แสวงหาสารนิเทศทางอาชีพด้วยการอ่านจากหนังสือพิมพ์ คอลัมน์ประกาศรับสมัครงาน / แนะนำอาชีพ รองลงมาจำนวน 83 คน (41.92 %) แสวงหาสารนิเทศทางอาชีพด้วยการซื้อหนังสือพิมพ์ที่มีข่าวประกาศรับสมัครงาน และจำนวนน้อยที่สุด 11 คน (5.56 %) แสวงหาสารนิเทศทางอาชีพด้วยการเขียนจดหมายไปสอบถามผู้เขียนคอลัมน์แนะนำอาชีพ

เมื่อจำแนกวิธีการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพจากแหล่งสารนิเทศสื่อมวลชนตามกลุ่มคณะ พบว่า นักศึกษาทั้ง 2 กลุ่มคณะ มีวิธีการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพจากแหล่งสารนิเทศสื่อมวลชนตรงกัน คือ นักศึกษากลุ่มคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์จำนวนมากที่สุด 46 คน (73.02 %) และนักศึกษากลุ่มคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจำนวนมากที่สุด 89 คน (65.93 %) แสวงหาสารนิเทศทางอาชีพด้วยการอ่านจากหนังสือพิมพ์คอลัมน์ประกาศรับสมัครงาน / แนะนำอาชีพ (ดังรายละเอียดในตารางที่ 25)

ตารางที่ 25 วิธีการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพจากแหล่งสื่อมวลชน *

วิธีการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพจากแหล่งสื่อมวลชน	กลุ่ม มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ N = 63		วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี N = 135		รวม N = 198	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ฟังวิทยุรายการตอบปัญหาทางอาชีพ / ประกาศข่าวสมัครงาน / แนะนำอาชีพ	24	38.10	45	33.33	69	34.85
ดูโทรทัศน์รายการประกาศข่าวสมัครงาน / แนะนำอาชีพ	26	41.27	52	38.52	78	39.39
โทรศัพท์ไปสอบถามผู้จัดรายการทางวิทยุ / โทรทัศน์	7	11.11	15	11.11	22	11.11
อ่านจากหนังสือพิมพ์คอลัมน์ประกาศรับสมัครงาน / แนะนำอาชีพ	46	73.02	89	65.93	135	68.18
เขียนจดหมายไปสอบถามผู้เขียนคอลัมน์แนะนำอาชีพ	5	7.94	6	4.44	11	5.56
ตัดข่าวสารและสารนิเทศทางอาชีพจากหนังสือพิมพ์เก็บไว้ในแฟ้มข้อมูลอาชีพ	7	11.11	13	9.63	20	10.10
ซื้อหนังสือพิมพ์ที่มีข่าวประกาศรับสมัครงาน	28	44.44	55	40.74	83	41.92

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

2.6.4 วิธีการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพจากแหล่งสารนิเทศ อินเทอร์เน็ต

ในการสอบถามนักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 210 คน ที่แสวงหาสารนิเทศจากแหล่งสารนิเทศอินเทอร์เน็ต (ตารางที่ 18) ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาจำนวนมากที่สุด 168 คน (80.00 %) แสวงหาสารนิเทศทางอาชีพด้วยการสืบค้นจากศูนย์คอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม รองลงมาจำนวน 113 คน (53.81 %) แสวงหาสารนิเทศทางอาชีพด้วยการสืบค้นจากร้านอินเทอร์เน็ต และจำนวนน้อยที่สุด 19 คน (9.05 %) แสวงหาสารนิเทศทางอาชีพด้วยการอ่านจากหนังสือพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์ /วารสารอิเล็กทรอนิกส์

เมื่อจำแนกวิธีการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพจากแหล่งสารนิเทศอินเทอร์เน็ตตามกลุ่มคณะ พบว่า นักศึกษาทั้ง 2 กลุ่มคณะ มีวิธีการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพจากแหล่งสารนิเทศอินเทอร์เน็ตตรงกัน คือ นักศึกษาจำนวนมากที่สุดของกลุ่มคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ 53 คน (82.81 %) และนักศึกษากลุ่มคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 115 คน (78.77 %) แสวงหาสารนิเทศทางอาชีพด้วยการสืบค้นจากศูนย์คอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ดังรายละเอียดในตารางที่ 26)

ตารางที่ 26 วิธีการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพจากแหล่งอินเทอร์เน็ต *

วิธีการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพจากแหล่งอินเทอร์เน็ต	กลุ่ม มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ N = 64		วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี N = 146		รวม N = 210	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สืบค้นจากที่บ้าน	20	31.25	24	16.44	44	20.95
สืบค้นจากศูนย์คอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	53	82.81	115	78.77	168	80.00
สืบค้นจากสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	21	32.81	55	37.67	76	36.19
สืบค้นจากร้านอินเทอร์เน็ต	43	67.19	70	47.95	113	53.81
สืบค้นโดยใช้โปรแกรมค้นหาด้วยคำสำคัญ (Key Word)	23	35.94	50	34.25	73	34.76
สืบค้นโดยใช้โปรแกรมค้นหาจากกลุ่มเนื้อหา (Directories)	8	12.50	19	13.01	27	12.86
อ่านจากหนังสือพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์ /วารสารอิเล็กทรอนิกส์	6	9.38	13	8.90	19	9.05
อ่านจากสารนิเทศที่จัดทำในเว็บไซต์	15	23.44	31	21.23	46	21.90

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

2.7 เกณฑ์การเลือกแหล่งสารนิเทศทางอาชีพ

ในด้านเกณฑ์การเลือกแหล่งสารนิเทศทางอาชีพ ได้สอบถามนักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่แสวงหาสารนิเทศทางอาชีพ จำนวน 212 คน (ตารางที่ 6) ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาจำนวนมากที่สุด 139 คน (65.57 %) ใช้เกณฑ์แหล่งที่ให้สารนิเทศที่ถูกต้อง เชื่อถือได้ รองลงมาจำนวน 121 คน (57.08 %) ใช้เกณฑ์แหล่งที่ให้สารนิเทศที่ทันสมัย และจำนวนน้อยที่สุด 22 คน (10.38 %) ใช้เกณฑ์แหล่งที่เคยได้รับสารนิเทศที่ต้องการจากการแสวงหาครั้งที่ผ่านมา

เมื่อจำแนกเกณฑ์การเลือกแหล่งสารนิเทศทางอาชีพตามกลุ่มคณะ พบว่า นักศึกษาจำนวนมากที่สุดและรองลงมาของทั้ง 2 กลุ่มคณะ ใช้เกณฑ์ในการเลือกแหล่งสารนิเทศตรงกัน คือ ใช้เกณฑ์แหล่งที่ให้สารนิเทศที่ถูกต้อง เชื่อถือได้ และใช้เกณฑ์แหล่งที่ให้สารนิเทศที่ทันสมัย โดยเป็นนักศึกษากลุ่มคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ 44 คน (67.69 %) และ 43 คน (66.15 %) ตามลำดับ และเป็นนักศึกษากลุ่มคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 95 คน (64.63 %) และ 78 คน (53.06 %) ตามลำดับ (ดังรายละเอียดในตารางที่ 27)

ตารางที่ 27 เกณฑ์การเลือกแหล่งสารนิเทศทางอาชีพ *

เกณฑ์การเลือกแหล่งสารนิเทศทางอาชีพ	กลุ่ม มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ N = 65		วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี N = 147		รวม N = 212	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ให้สารนิเทศที่ถูกต้อง เชื่อถือได้	44	67.69	95	64.63	139	65.57
ให้สารนิเทศที่ทันสมัย	43	66.15	78	53.06	121	57.08
ให้สารนิเทศครบถ้วน สมบูรณ์	35	53.85	63	42.86	98	46.27
ให้สารนิเทศที่เข้าใจได้ง่าย	37	56.92	58	39.46	95	44.81
ความน่าเชื่อถือของแหล่งสารนิเทศ	28	43.08	59	40.14	87	41.04
ให้สารนิเทศรวดเร็ว	33	50.77	55	37.41	88	41.51
ความคุ้นเคยในการใช้แหล่งสารนิเทศ	20	30.77	37	25.17	57	26.89
เจ้าหน้าที่ให้บริการด้วยความเต็มใจ	18	27.69	15	10.20	33	15.57
สะดวกในการเข้าถึงแหล่งสารนิเทศ	34	52.31	55	37.41	89	41.98
เป็นแหล่งสารนิเทศใกล้ตัว	17	26.15	42	28.57	59	27.83
มีสารนิเทศจำนวนมาก	13	20.00	37	25.17	50	23.58

ตารางที่ 27 เกณฑ์การเลือกแหล่งสารนิเทศทางอาชีพ (ต่อ) *

เกณฑ์การเลือกแหล่งสารนิเทศทางอาชีพ	กลุ่ม มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ N = 65		วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี N = 147		รวม N = 212	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เสียค่าใช้จ่าย หรือ เสียค่าใช้จ่ายน้อย	27	41.54	62	42.18	89	41.98
มีเครื่องมือช่วยค้นหลายรูปแบบ	31	47.69	60	40.82	91	42.92
เคยได้รับสารนิเทศที่ต้องการจากการแสวงหาครั้งที่ผ่านมา	8	12.31	14	9.52	22	10.38
สามารถเชื่อมโยงไปยังแหล่งสารนิเทศทางอาชีพอื่น ๆ	18	27.69	35	23.81	53	25.00
ประหยัดเวลาในการแสวงหาสารนิเทศ	21	32.31	43	29.25	64	30.19
ใช้ได้สะดวกในเวลาที่ต้องการ	22	33.85	52	35.37	74	34.91
ค้นเมื่อใดก็ได้ไม่จำกัดเวลา สถานที่	25	38.46	53	36.05	78	36.79
สามารถค้นหาสารนิเทศได้ด้วยตนเอง	23	35.38	58	39.46	81	38.21
สามารถเลือกสารนิเทศได้ตามที่ต้องการ	22	33.85	47	31.97	69	32.55

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

2.8 รูปแบบสารนิเทศที่แสวงหา

ในด้านรูปแบบสารนิเทศที่แสวงหาได้สอบถามจากนักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่แสวงหาสารนิเทศทางอาชีพ จำนวน 212 คน (ตารางที่ 6) โดยจำแนกรูปแบบออกเป็น 3 ประเภท คือ สื่อตีพิมพ์ สื่อไม่ตีพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาจำนวนมากที่สุด 196 คน (92.45 %) และจำนวนใกล้เคียงกัน 195 คน (91.98 %) แสวงหาสารนิเทศทางอาชีพจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และสื่อตีพิมพ์ ตามลำดับ ส่วนจำนวนน้อยที่สุด 139 คน (65.57 %) แสวงหาสารนิเทศทางอาชีพจากสื่อไม่ตีพิมพ์

เมื่อจำแนกรูปแบบสารนิเทศที่แสวงหาตามกลุ่มคณะ พบว่า นักศึกษากลุ่มคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวนมากที่สุด 63 คน (96.92 %) แสวงหาสารนิเทศทางอาชีพจากสื่อตีพิมพ์ และรองลงมาจำนวน 60 คน (92.31 %) แสวงหาสารนิเทศทางอาชีพจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ส่วนนักศึกษากลุ่มคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวนมากที่สุด 136 คน (92.52 %) แสวงหาสารนิเทศทางอาชีพจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และรองลงมาจำนวน 132 คน (89.80 %) แสวงหาสารนิเทศทางอาชีพจากสื่อตีพิมพ์ (ดังรายละเอียดในตารางที่ 28)

ตารางที่ 28 รูปแบบสารนิเทศแสวงหา *

รูปแบบสารนิเทศที่แสวงหา	กลุ่ม มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ N = 65		วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี N = 147		รวม N = 212	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สื่อตีพิมพ์	63	96.92	132	89.80	195	91.98
สื่อไม่ตีพิมพ์	44	67.69	95	64.63	139	65.57
สื่ออิเล็กทรอนิกส์	60	92.31	136	92.52	196	92.45

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

เมื่อพิจารณาประเภทของรูปแบบสารนิเทศ ที่นักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคามแสวงหา ซึ่งจำแนกออกเป็น 3 ประเภท คือ สื่อตีพิมพ์ สื่อไม่ตีพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ตารางที่ 28) นั้น ปรากฏผลดังนี้

2.8.1 การแสวงหาสารนิเทศจากสื่อตีพิมพ์

ในด้านการแสวงหาสารนิเทศจากสื่อตีพิมพ์ ได้สอบถามนักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 195 คน ที่แสวงหาสารนิเทศจากสื่อตีพิมพ์ (ตารางที่ 28) พบว่า นักศึกษาจำนวนมากที่สุด 120 คน (61.54 %) แสวงหาสารนิเทศทางอาชีพจากหนังสือพิมพ์ รองลงมาจำนวน 86 คน (44.10 %) แสวงหาสารนิเทศทางอาชีพจากหนังสือทางอาชีพ / นิตยสาร และจำนวนน้อยที่สุด 2 คน (1.03 %) แสวงหาสารนิเทศทางอาชีพจากปทานุกรมอาชีพ / อนุกรมอาชีพ

เมื่อจำแนกนักศึกษาที่แสวงหาสารนิเทศจากสื่อตีพิมพ์ตามกลุ่มคณะพบว่า นักศึกษาทั้ง 2 กลุ่มคณะ มีการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพจากสื่อตีพิมพ์ตรงกัน คือ นักศึกษากลุ่มคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวนมากที่สุด 41 คน (65.08 %) และนักศึกษากลุ่มคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวนมากที่สุด 79 คน (59.85 %) แสวงหาสารนิเทศทางอาชีพจากหนังสือพิมพ์ (ดังรายละเอียดในตารางที่ 29)

ตารางที่ 29 การแสวงหาสารนิเทศจากสื่อตีพิมพ์ *

	กลุ่ม	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์		วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี		รวม	
		N = 63		N = 132		N = 195	
การแสวงหาสารนิเทศจากสื่อตีพิมพ์	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
หนังสือทางอาชีพ / แนวแนว	33	52.38	53	40.15	86	44.10	
หนังสือคู่มือการสมัครงาน	23	36.51	47	35.61	70	35.90	
พจนานุกรมอาชีพ / สารานุกรมอาชีพ	6	9.52	1	0.76	7	3.59	
ปทานุกรมอาชีพ / อนุกรมอาชีพ	2	3.17	-	-	2	1.03	
หนังสือชีวประวัติผู้เชี่ยวชาญในวิชาชีพ	7	11.11	7	5.30	14	7.18	
สมุดโทรศัพท์	2	3.17	5	3.79	7	3.59	
วารสารแนว / นิตยสารทางอาชีพ	14	22.22	38	28.79	52	26.67	
หนังสือพิมพ์	41	65.08	79	59.85	120	61.54	
จุลสารด้านแรงงาน	8	12.70	13	9.85	21	10.77	
กฤตภาคทางอาชีพ	2	3.17	1	0.76	3	1.54	
เอกสารแนวอาชีพ	25	39.68	46	34.85	71	36.41	
รายงานผลภาวะการทำงานทำ	3	4.76	9	6.82	12	6.15	
แผ่นพับแนะนำอาชีพ / ใบปลิวสมัครงาน	17	26.98	40	30.30	57	29.23	
แฟ้มรวบรวมข้อมูลอาชีพ	6	9.52	9	6.82	15	7.69	

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

2.8.2 การแสวงหาสารนิเทศจากสื่อไม่ตีพิมพ์

ในด้านการแสวงหาสารนิเทศจากสื่อไม่ตีพิมพ์ ได้สอบถามนักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 139 คน ที่แสวงหาสารนิเทศจากสื่อไม่ตีพิมพ์ (ตารางที่ 28) พบว่า นักศึกษาจำนวนมากที่สุด 92 คน (66.19 %) แสวงหาสารนิเทศทางอาชีพจาก پایประกาศทางอาชีพ รองลงมาจำนวน 42 คน (30.22 %) แสวงหาสารนิเทศทางอาชีพจากเทปบันทึกรายการโทรทัศน์ / วิทยู และจำนวนน้อยที่สุด 5 คน (3.60 %) แสวงหาสารนิเทศทางอาชีพจากสไลด์อาชีพ

เมื่อจำแนกนักศึกษาที่แสวงหาสารนิเทศจากสื่อไม่ตีพิมพ์ตามกลุ่มคณะพบว่า นักศึกษาทั้ง 2 กลุ่ม มีการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพจากสื่อไม่ตีพิมพ์ตรงกัน คือ นักศึกษาจำนวนมากที่สุดของกลุ่มคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ 31 คน (70.45 %) และนักศึกษากลุ่มคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 61 คน (64.21 %) แสวงหาสารนิเทศทางอาชีพจาก پایประกาศทางอาชีพ (ดังรายละเอียดในตารางที่ 30)

ตารางที่ 30 การแสวงหาสารนิเทศจากสื่อไม่ตีพิมพ์ *

การแสวงหาสารนิเทศจากสื่อไม่ตีพิมพ์	กลุ่ม	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์		วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี		รวม	
		N = 44		N = 95		N = 139	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
สไลด์อาชีพ	1	2.27	4	4.21	5	3.60	
ภาพยนตร์อาชีพ	7	15.91	7	7.37	14	10.07	
เทปบันทึกการโทรทัศน์ / วิทยู	13	29.55	29	30.53	42	30.22	
เทปบันทึกคำสนทนา / สัมภาษณ์	2	4.55	7	7.37	9	6.47	
วีดิทัศน์แนะนำอาชีพ	5	11.36	9	9.47	14	10.07	
แผนภูมิแนวโน้มอาชีพ	4	9.09	9	9.47	13	9.35	
รูปภาพการประกอบอาชีพ	12	27.27	13	13.68	25	17.99	
ป้ายประกาศทางอาชีพ	31	70.45	61	64.21	92	66.19	

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

2.8.3 การแสวงหาสารนิเทศจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์

ในด้านการแสวงหาสารนิเทศจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ได้สอบถามนักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 196 คน ที่แสวงหาสารนิเทศจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ตารางที่ 28) พบว่า นักศึกษาจำนวนมากที่สุด 183 คน (93.37%) แสวงหาสารนิเทศทางอาชีพจากเวปไซด์เว็บไซต์ รองลงมาจำนวน 17 คน (8.67%) และจำนวนใกล้เคียงกัน 16 คน (8.16%) แสวงหาสารนิเทศทางอาชีพจากแผ่นบันทึกข้อมูลทางอาชีพ (Diskette) และซีดีรอม แนะนำการประกอบอาชีพ ตามลำดับ

เมื่อจำแนกนักศึกษาที่แสวงหาสารนิเทศจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามกลุ่มคณะพบว่า นักศึกษาทั้ง 2 กลุ่มคณะ มีการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตรงกัน คือ นักศึกษากลุ่มคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวนมากที่สุด 52 คน (86.67%) และนักศึกษากลุ่มคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 131 คน (96.32%) แสวงหาสารนิเทศทางอาชีพจากเวปไซด์เว็บไซต์ (ดังรายละเอียดในตารางที่ 31)

ตารางที่ 31 การแสวงหาสารนิเทศจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ *

	กลุ่ม	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์		วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี		รวม	
		N = 60		N = 136		N = 196	
การแสวงหาสารนิเทศจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ซีดีรอมแนะนำการประกอบอาชีพ		7	11.67	9	6.62	16	8.16
เว็ลด์ไวด์เว็บ		52	86.67	131	96.32	183	93.37
แผ่นบันทึกข้อมูลทางอาชีพ (Diskette)		9	15.00	8	5.88	17	8.67

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

2.9 การแสวงหาสารนิเทศจากการซื้อ

ในด้านการแสวงหาสารนิเทศจากการซื้อ ได้สอบถามสอบถามนักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 212 คน ที่แสวงหาสารนิเทศทางอาชีพ มีผู้ตอบจำนวน 191 คน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาจำนวนมากที่สุด 121 คน (63.35 %) ซื้อหนังสือพิมพ์ รองลงมาจำนวน 108 คน (56.54 %) ซื้อหนังสือคู่มือการสมัครงาน และจำนวนน้อยที่สุด 10 คน (5.24 %) ซื้อซีดีรอมแนะนำการประกอบอาชีพ

เมื่อจำแนกนักศึกษาที่แสวงหาสารนิเทศจากการซื้อตามกลุ่มคณะ พบว่า นักศึกษาทั้ง 2 กลุ่มคณะ มีการแสวงหาสารนิเทศจากการซื้อตรงกัน คือ นักศึกษาจำนวนมากที่สุดของกลุ่มคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ 40 คน (67.80 %) และนักศึกษากลุ่มคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 81 คน (61.36 %) ซื้อหนังสือพิมพ์ (ดังรายละเอียดในตารางที่ 32)

ตารางที่ 32 การแสวงหาสารนิเทศจากสารนิเทศที่ซื้อ *

	กลุ่ม มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ N = 59		วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี N = 132		รวม N = 191	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
หนังสือทางอาชีพ / แนะนำ	26	44.07	52	39.39	78	40.84
หนังสือคู่มือการสมัครงาน	33	55.93	75	56.82	108	56.54
หนังสือชีวประวัติผู้เชี่ยวชาญในวิชาชีพ	6	10.17	12	9.09	18	9.42
หนังสือพิมพ์	40	67.80	81	61.36	121	63.35
วีดิทัศน์แนะนำอาชีพ	9	15.25	8	6.06	17	8.90
รูปภาพการประกอบอาชีพ	4	6.78	9	6.82	13	6.81
ซีดีรอมแนะนำการประกอบอาชีพ	3	5.08	7	5.30	10	5.24

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

2.10 ความถี่ในการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพ

ในการสอบถามความถี่ในการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพจากนักศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 212 คน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาจำนวนมากที่สุด 129 คน (60.85 %) มีความถี่ในการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพไม่แน่นอน รองลงมาจำนวน 50 คน (23.58 %) มีความถี่ในการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพ 2-3 วันต่อสัปดาห์ และจำนวนน้อยที่สุด 11 คน (5.19 %) มีความถี่ในการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพทุกวัน สำหรับคำตอบอื่น ๆ พบว่า มีนักศึกษา จำนวน 3 คน (1.42 %) ระบุว่า มีความถี่ในการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพ 1 เดือนต่อครั้ง (1 คน) 2-3 เดือนต่อครั้ง (1 คน) และ 5-6 วันต่อสัปดาห์ (1 คน)

เมื่อจำแนกความถี่ในการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพตามกลุ่มคณะ พบว่า นักศึกษาทั้ง 2 กลุ่มคณะ มีความถี่ในการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพตรงกัน คือ นักศึกษาจำนวนมากที่สุดของกลุ่มคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ 36 คน (55.38 %) และ นักศึกษา กลุ่มคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 93 คน (63.27%) มีความถี่ในการแสวงหาสารนิเทศไม่แน่นอน (ดังรายละเอียดในตารางที่ 33)

ตารางที่ 33 ความถี่ในการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพ

ความถี่ในการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพ	กลุ่ม	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ N = 65		วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี N = 147		รวม N = 212	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ทุกวัน		7	10.77	4	2.72	11	5.19
2-3 วันต่อสัปดาห์		15	23.08	35	23.81	50	23.58
4-5 วันต่อสัปดาห์		6	9.23	13	8.84	19	8.96
ไม่แน่นอน		36	55.38	93	63.27	129	60.85
อื่น ๆ		1	1.54	2	1.36	3	1.42

2.11 ปัญหาในการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพ

จากการสอบถามปัญหาในการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพจากนักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 212 คน โดยจำแนกปัญหาออกเป็น 4 ด้าน คือ ปัญหาด้านเนื้อหา ปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศ ปัญหาด้านรูปแบบสารนิเทศ และปัญหาด้านผู้แสวงหาสารนิเทศ พบว่าปัญหาแต่ละด้านมีนักศึกษาจำนวน 212 คน เป็นผู้ตอบ

เมื่อพิจารณาระดับปัญหาในการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่า นักศึกษาประสบปัญหาในระดับปานกลางเพียงระดับเดียว ทั้ง 4 ด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยของปัญหา คือ ปัญหาด้านเนื้อหา ($\bar{X} = 3.28$) ปัญหาด้านผู้แสวงหาสารนิเทศ ($\bar{X} = 3.21$) ปัญหาด้านรูปแบบสารนิเทศ ($\bar{X} = 3.19$) และปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศ ($\bar{X} = 3.16$)

เมื่อพิจารณาปัญหาในการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพ ตามกลุ่มคณะ พบว่า นักศึกษากลุ่มคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และนักศึกษากลุ่มคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ประสบปัญหาในระดับปานกลางทั้ง 4 ด้านเช่นเดียวกัน โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของนักศึกษากลุ่มคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คือ ปัญหาด้านผู้แสวงหาสารนิเทศ ($\bar{X} = 3.28$) ส่วนปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของนักศึกษากลุ่มคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คือ ปัญหาด้านเนื้อหา ($\bar{X} = 3.29$) (ดังรายละเอียดในตารางที่ 34)

ตารางที่ 34 ปัญหาในการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพ

ปัญหาในการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพ	กลุ่ม	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์			วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี			รวม		
		N = 65			N = 147			N = 212		
		$\bar{X}$	S.D.	แปล	$\bar{X}$	S.D.	แปล	$\bar{X}$	S.D.	แปล
ปัญหาด้านเนื้อหา (N = 212)		3.24	0.61	ป	3.29	0.60	ป	3.28	0.58	ป
ปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศ (N = 212)		3.26	0.60	ป	3.11	0.57	ป	3.16	0.58	ป
ปัญหาด้านรูปแบบสารนิเทศ (N = 212)		3.22	0.73	ป	3.17	0.64	ป	3.19	0.67	ป
ปัญหาด้านผู้แสวงหาสารนิเทศ (N = 212)		3.28	0.77	ป	3.19	0.67	ป	3.21	0.70	ป

เมื่อจำแนกรายละเอียดของปัญหาทั้ง 4 ด้าน คือ ปัญหาด้านเนื้อหา
ปัญหาด้านแหล่งสารสนเทศ ปัญหาด้านรูปแบบสารสนเทศ และปัญหาด้านผู้แสวงหาสารสนเทศ
ผลปรากฏดังนี้

ปัญหาด้านเนื้อหา

จากการสอบถามนักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 212 คน
ถึงปัญหาด้านเนื้อหา โดยจำแนกย่อยออกเป็น 10 ปัญหา ผลปรากฏว่านักศึกษามหาวิทยาลัย
มหาสารคามที่ระบุว่าประสบปัญหาด้านเนื้อหา แต่ละปัญหามีจำนวนตั้งแต่ 211 - 212 คน
โดยปัญหาที่มีผู้ตอบจำนวนมากที่สุด 212 คน เท่ากัน มี 5 ปัญหา คือ ความน่าเชื่อถือของ
สารสนเทศทางอาชีพ ความถูกต้องของสารสนเทศทางอาชีพ ความชัดเจนและตรงประเด็นของ
สารสนเทศทางอาชีพที่น่าเสนอ เนื้อหาด้านแนวโน้มของตลาดแรงงานมีจำนวนน้อย และความ
กระตือรือร้นและรัดกุมของภาษาที่ใช้ในการนำเสนอ ส่วนปัญหาที่มีผู้ตอบจำนวนน้อยที่สุด 211 คน
เท่ากัน มี 5 ปัญหา คือ ความทันสมัยของสารสนเทศทางอาชีพ ความครอบคลุมเนื้อหา
สารสนเทศทางอาชีพที่ต้องการ สารสนเทศทางอาชีพบางสาขาไม่มีเขียนเป็นภาษาไทย ความ
เข้าใจง่ายของเนื้อหาที่น่าเสนอ และศัพท์เทคนิคทางวิชาชีพที่ใช้

เมื่อพิจารณาระดับปัญหาด้านเนื้อหาของนักศึกษามหาวิทยาลัย
มหาสารคาม พบว่า นักศึกษาประสบปัญหาด้านเนื้อหาทั้ง 10 ปัญหา ในระดับปานกลาง
เพียงระดับเดียว โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ความถูกต้องของสารสนเทศ
ทางอาชีพ และ เนื้อหาด้านแนวโน้มของตลาดแรงงานมีจำนวนน้อย ($\bar{X} = 3.39$ เท่ากัน)
ความครอบคลุมเนื้อหาสารสนเทศทางอาชีพที่ต้องการ ($\bar{X} = 3.37$) และความน่าเชื่อถือของ
สารสนเทศทางอาชีพ ($\bar{X} = 3.36$)

เมื่อพิจารณาปัญหาด้านเนื้อหา ตามกลุ่มคณะ พบว่า นักศึกษากลุ่ม
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และนักศึกษากลุ่มคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ประสบ
ปัญหาในระดับปานกลางทั้ง 10 ปัญหาเช่นเดียวกัน โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก
สำหรับกลุ่มคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คือ ความครอบคลุมเนื้อหาสารสนเทศทาง
อาชีพที่ต้องการ ($\bar{X} = 3.46$) ความทันสมัยของสารสนเทศทางอาชีพ ($\bar{X} = 3.38$) และความ
ถูกต้องของสารสนเทศทางอาชีพ ($\bar{X} = 3.37$) สำหรับนักศึกษากลุ่มคณะวิทยาศาสตร์และ
เทคโนโลยี ปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ เนื้อหาด้านแนวโน้มของตลาด

แรงงานมีจำนวนน้อย ($\bar{X} = 3.46$) ความน่าเชื่อถือของสารนิเทศทางอาชีพ และความถูกต้อง
ของสารนิเทศทางอาชีพ ($\bar{X} = 3.39$ เท่ากัน) และความชัดเจนและตรงประเด็นของสารนิเทศ
ทางอาชีพที่นำเสนอ ($\bar{X} = 3.36$) (ดังรายละเอียดในตารางที่ 35)

ตารางที่ 35 ปัญหาด้านเนื้อหา

ปัญหาด้านเนื้อหา	กลุ่ม	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์			วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี			รวม		
		N = 65			N = 147			N = 212		
		$\bar{X}$	S.D.	แปล	$\bar{X}$	S.D.	แปล	$\bar{X}$	S.D.	แปล
ความทันสมัยของสารนิเทศทางอาชีพ (N = 211)		3.38	0.93	ป	3.28	0.87	ป	3.31	0.89	ป
ความน่าเชื่อถือของสารนิเทศทางอาชีพ (N = 212)		3.31	0.86	ป	3.39	0.82	ป	3.36	0.83	ป
ความถูกต้องของสารนิเทศทางอาชีพ (N = 212)		3.37	0.88	ป	3.39	0.82	ป	3.39	0.84	ป
ความครอบคลุมเนื้อหาสารนิเทศทางอาชีพที่ต้องการ (N = 211)		3.46	0.89	ป	3.33	0.86	ป	3.37	0.87	ป
ความชัดเจน และตรงประเด็นของสารนิเทศทางอาชีพที่นำเสนอ (N = 212)		3.28	0.76	ป	3.36	0.81	ป	3.33	0.79	ป
เนื้อหาด้านแนวโน้มของตลาดแรงงานมีจำนวนน้อย (N = 212)		3.23	1.07	ป	3.46	0.85	ป	3.39	0.92	ป
สารนิเทศทางอาชีพบางสาขาไม่มีเขียนเป็นภาษาไทย (N = 211)		3.11	1.09	ป	3.24	0.87	ป	3.20	0.95	ป
ความเข้าใจง่ายของเนื้อหาที่นำเสนอ (N = 211)		3.11	0.98	ป	3.16	0.87	ป	3.14	0.90	ป
ความกระชับรัดกุมและรัดกุมของภาษาที่ใช้ในการนำเสนอ (N = 212)		3.05	1.02	ป	3.18	0.90	ป	3.14	0.94	ป
ศัพท์เทคนิคทางวิชาชีพที่ใช้ (N = 211)		3.09	1.04	ป	3.19	0.91	ป	3.14	0.95	ป

ปัญหาด้านแหล่งสารสนเทศ

จากการสอบถามนักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 212 คน ถึงปัญหาด้านแหล่งสารสนเทศ โดยจำแนกย่อยออกเป็น 24 ปัญหา ผลปรากฏว่านักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคามที่ระบุว่าประสบปัญหาด้านแหล่งสารสนเทศ แต่ละปัญหามีจำนวนตั้งแต่ 209 - 212 คน โดยปัญหาที่มีผู้ตอบจำนวนมากที่สุด 212 คน เท่ากัน มี 3 ปัญหา คือ เจ้าหน้าที่ไม่มีเวลาให้คำปรึกษา เจ้าหน้าที่ไม่มีความรู้เรื่องสารสนเทศทางอาชีพเพื่อแนะนำการแสวงหาสารสนเทศทางอาชีพ และเจ้าหน้าที่ขาดทักษะในการถ่ายทอดสารสนเทศให้เข้าใจได้ชัดเจน ส่วนปัญหาที่มีผู้ตอบจำนวนน้อยที่สุด 209 คน เท่ากัน มี 4 ปัญหา คือ ความน่าเชื่อถือของสารสนเทศทางอาชีพที่สถาบันรวบรวม โสตทัศนวัสดุทางอาชีพที่จัดให้บริการยังมีจำนวนจำกัด ไม่สามารถยืมทรัพยากรสารสนเทศทางอาชีพออกจากแหล่งสารสนเทศ และความถูกต้องของสารสนเทศทางอาชีพจากวิทยุ / โทรทัศน์

เมื่อพิจารณาระดับปัญหาด้านแหล่งสารสนเทศ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่า นักศึกษาประสบปัญหาด้านแหล่งสารสนเทศในระดับปานกลางเพียงระดับเดียวทั้ง 24 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ โสตทัศนวัสดุทางอาชีพที่จัดให้บริการยังมีจำนวนจำกัด ($\bar{X} = 3.33$) เครื่องคอมพิวเตอร์ช่วยในการค้นหาสารสนเทศมีจำนวนไม่เพียงพอ ($\bar{X} = 3.32$) และเจ้าหน้าที่ไม่มีเวลาให้คำปรึกษา ($\bar{X} = 3.30$)

เมื่อพิจารณาปัญหาด้านแหล่งสารสนเทศ ตามกลุ่มคณะ พบว่า นักศึกษากลุ่มคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ประสบปัญหาด้านแหล่งสารสนเทศ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ในระดับมากมี 1 ปัญหา คือ เครื่องคอมพิวเตอร์ช่วยในการค้นหาสารสนเทศมีจำนวนไม่เพียงพอ ($\bar{X} = 3.52$) และในระดับปานกลาง มี 23 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ หนังสือทางอาชีพเก่าล้าสมัย ($\bar{X} = 3.50$) โสตทัศนวัสดุทางอาชีพที่จัดให้บริการยังมีจำนวนจำกัด ($\bar{X} = 3.46$) และเจ้าหน้าที่ไม่มีเวลาให้คำปรึกษา ($\bar{X} = 3.43$) ส่วนนักศึกษากลุ่มคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ประสบปัญหาด้านแหล่งสารสนเทศในระดับปานกลางเพียงระดับเดียวทุกปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ โสตทัศนวัสดุทางอาชีพที่จัดให้บริการยังมีจำนวนจำกัด ($\bar{X} = 3.27$) ความสะดวกในการติดต่อเจ้าหน้าที่ / ผู้เชี่ยวชาญในวิชาชีพ และความสมบูรณ์ครบถ้วนของสารสนเทศทางอาชีพที่ให้บริการ ($\bar{X} = 3.25$ เท่ากัน) และเจ้าหน้าที่ไม่มีเวลาให้คำปรึกษา ($\bar{X} = 3.24$) (ดังรายละเอียดในตารางที่ 36)

ตารางที่ 36 ปัญหาด้านแหล่งสารสนเทศ

ปัญหาด้านแหล่งสารสนเทศ	กลุ่ม มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์			วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี			รวม		
	N = 65			N = 147			N = 212		
	$\bar{X}$	S.D.	แปล	$\bar{X}$	S.D.	แปล	$\bar{X}$	S.D.	แปล
เจ้าหน้าที่ไม่มีเวลาให้คำปรึกษา (N = 212)	3.43	0.95	ป	3.24	1.03	ป	3.30	1.01	ป
เจ้าหน้าที่ไม่มีความรู้เรื่องสารสนเทศทางอาชีพเพื่อแนะนำการแสวงหา สารสนเทศทางอาชีพ (N = 212)	3.29	0.91	ป	3.10	0.93	ป	3.16	0.93	ป
เจ้าหน้าที่ขาดทักษะในการถ่ายทอดสารสนเทศให้เข้าใจได้ชัดเจน (N = 212)	3.37	0.94	ป	3.01	0.89	ป	3.12	0.92	ป
เจ้าหน้าที่ไม่สามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งที่ให้สารสนเทศทางอาชีพ (N = 211)	3.23	0.85	ป	3.12	0.84	ป	3.16	0.84	ป
ความสะดวกในการติดต่อเจ้าหน้าที่/ผู้เชี่ยวชาญในวิชาชีพ (N = 211)	3.38	0.93	ป	3.25	0.84	ป	3.29	0.87	ป
ไม่มีการแนะนำความรู้เกี่ยวกับสารสนเทศทางอาชีพใหม่ ๆ (N = 210)	3.30	1.01	ป	3.23	0.83	ป	3.25	0.88	ป
ความน่าเชื่อถือของสารสนเทศทางอาชีพที่สถาบันรวบรวม (N = 209)	3.22	0.85	ป	3.15	0.80	ป	3.17	0.81	ป
ความสมบูรณ์ครบถ้วนของสารสนเทศทางอาชีพที่ให้บริการ (N = 211)	3.39	0.79	ป	3.25	0.78	ป	3.29	0.79	ป
หนังสือเกี่ยวกับอาชีพบางส่วนชำรุดไม่สามารถใช้งานได้ (N = 211)	3.02	0.89	ป	2.99	0.98	ป	3.00	0.95	ป
หนังสือทางอาชีพเก่าล้าสมัย (N = 210)	3.50	1.04	ป	3.14	1.00	ป	3.25	1.02	ป
อุปกรณ์ที่ใช้กับโสตทัศนวัสดุส่วนใหญ่เป็นรุ่นเก่าที่ล้าสมัย (N = 210)	3.20	0.96	ป	3.10	0.92	ป	3.13	0.93	ป
โสตทัศนวัสดุทางอาชีพที่จัดให้บริการยังมีจำนวนจำกัด (N = 209)	3.46	0.98	ป	3.27	0.91	ป	3.33	0.94	ป
เครื่องคอมพิวเตอร์ช่วยในการค้นหาสารสนเทศมีจำนวนไม่เพียงพอ (N = 211)	3.52	1.12	ม	3.23	1.09	ป	3.32	1.10	ป

ตารางที่ 36 ปัญหาด้านแหล่งสารสนเทศ (ต่อ)

ปัญหาด้านแหล่งสารสนเทศ	กลุ่ม มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์			วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี			รวม		
	N = 65			N = 147			N = 212		
	$\bar{X}$	S.D.	แปล	$\bar{X}$	S.D.	แปล	$\bar{X}$	S.D.	แปล
เครื่องมือช่วยค้นหาสารสนเทศทางอาชีพยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ (N = 210)	3.35	0.97	ป	3.13	0.91	ป	3.20	0.93	ป
ความสะดวกในการเข้าใช้แหล่งสารสนเทศทางอาชีพ (N = 211)	3.30	0.90	ป	3.21	0.92	ป	3.24	0.92	ป
มีข้อจำกัดในการเข้าใช้บริการแหล่งสารสนเทศเนื่องจากไม่ได้เป็นสมาชิก (N = 211)	3.05	1.15	ป	2.95	0.90	ป	2.98	0.98	ป
การเสียค่าใช้จ่ายในการใช้บริการแหล่งสารสนเทศทางอาชีพ (N = 210)	2.83	1.00	ป	2.81	0.90	ป	2.81	0.93	ป
ไม่สามารถยืมทรัพยากรสารสนเทศทางอาชีพออกจากแหล่งสารสนเทศ (N = 209)	2.98	1.16	ป	2.95	0.94	ป	2.96	1.01	ป
แหล่งสารสนเทศภายนอกอยู่ไกล ไม่สะดวกในการเข้าใช้ (N = 210)	3.11	0.88	ป	2.97	0.96	ป	3.01	0.94	ป
แหล่งสารสนเทศไม่มีเว็บไซต์เพื่อความสะดวกในการติดตามสารสนเทศทางอาชีพ (N = 211)	3.03	1.01	ป	2.88	0.95	ป	2.93	0.97	ป
แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชนไม่ครอบคลุมสารสนเทศบางอาชีพที่สนใจ (N = 210)	3.31	0.81	ป	3.18	0.82	ป	3.22	0.82	ป
ความน่าเชื่อถือของสารสนเทศทางอาชีพที่รวบรวมในหนังสือ (N = 210)	3.28	0.83	ป	3.18	0.80	ป	3.21	0.80	ป
ความถูกต้องของสารสนเทศทางอาชีพจากวิทยุ /โทรทัศน์ (N = 209)	3.17	0.81	ป	3.17	0.80	ป	3.17	0.80	ป
แหล่งสารสนเทศจากไม่มีการปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัย (N = 210)	3.27	0.76	ป	3.16	0.78	ป	3.19	0.77	ป

ปัญหาด้านรูปแบบสารนิเทศ

จากการสอบถามนักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 212 คน ถึงปัญหาด้านรูปแบบสารนิเทศ โดยจำแนกย่อยออกเป็น 14 ปัญหา ผลปรากฏว่านักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคามที่ระบุว่าประสบปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศ แต่ละปัญหามีจำนวนตั้งแต่ 210 - 212 คน โดยปัญหาที่มีผู้ตอบจำนวนมากที่สุด 212 คน เท่ากัน มี 5 ปัญหา คือ หนังสืออาชีวะมีข้อมูลไม่ครบทุกอาชีพ วารสารทางอาชีพที่ผลิตออกมายังไม่ครอบคลุมทุกอาชีพ หนังสือพิมพ์ที่มีข่าวประกาศตำแหน่งงานว่างมีราคาแพง ความถูกต้องของสารนิเทศทางอาชีพที่หนังสือพิมพ์นำเสนอ หนังสือพิมพ์ไม่มีการนำเสนอสารนิเทศทางอาชีพที่ตรงกับความต้องการ ส่วนปัญหาที่มีผู้ตอบจำนวนน้อยที่สุด 210 คน เท่ากัน มี 5 ปัญหา คือ อนุกรมอาชีพไม่มีการปรับปรุงสารนิเทศให้ทันสมัย กฎหมายทางอาชีพที่จัดทำไม่มีอาชีพที่สนใจ สไลด์สารนิเทศทางอาชีพค่อนข้างล้าสมัย เทปบันทึกรายการโทรทัศน์ / วิทยุไม่ครบทุกรายการที่สนใจ และซีดีรอมอาชีพมีจำกัดเฉพาะบางอาชีพ

เมื่อพิจารณาระดับปัญหาด้านรูปแบบสารนิเทศ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่า นักศึกษาประสบปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศในระดับปานกลางเพียงระดับเดียวทั้ง 14 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ซีดีรอมอาชีพมีจำกัดเฉพาะบางอาชีพ ($\bar{X} = 3.39$) หนังสือพิมพ์ไม่มีการนำเสนอสารนิเทศทางอาชีพที่ตรงกับความต้องการ ($\bar{X} = 3.31$) และ ความครบถ้วน สมบูรณ์ของสารนิเทศทางอาชีพที่รวบรวมในหนังสือพิมพ์ ($\bar{X} = 3.29$)

เมื่อพิจารณาปัญหาด้านรูปแบบสารนิเทศตามกลุ่มคณะ พบว่านักศึกษากลุ่มคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และนักศึกษากลุ่มคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ประสบปัญหาด้านรูปแบบสารนิเทศในระดับปานกลางเพียงระดับเดียวทุกปัญหา เช่นเดียวกัน โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ของนักศึกษากลุ่มคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คือ ซีดีรอมอาชีพมีจำกัดเฉพาะบางอาชีพ ($\bar{X} = 3.46$) เทปบันทึกรายการโทรทัศน์ / วิทยุไม่ครบทุกรายการที่สนใจ ($\bar{X} = 3.41$) และหนังสือพิมพ์ไม่มีการนำเสนอสารนิเทศทางอาชีพที่ตรงกับความต้องการ ($\bar{X} = 3.38$) ส่วนปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ของนักศึกษากลุ่มคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คือ ซีดีรอมอาชีพมีจำกัดเฉพาะบางอาชีพ ($\bar{X} = 3.35$) หนังสือพิมพ์ไม่มีการนำเสนอสารนิเทศทางอาชีพที่ตรงกับความต้องการ ($\bar{X} = 3.28$) และ

ความครบถ้วน สมบูรณ์ของสารนิเทศทางอาชีพที่รวบรวมในหนังสือพิมพ์ ($\bar{X} = 3.27$) (ตั้ง
รายละเอียดในตารางที่ 37)

ตารางที่ 37 ปัญหาด้านรูปแบบสารนิเทศ

ปัญหาด้านรูปแบบสารนิเทศ	กลุ่ม มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์			วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี			รวม		
	N = 65			N = 147			N = 212		
	$\bar{X}$	S.D.	แปล	$\bar{X}$	S.D.	แปล	$\bar{X}$	S.D.	แปล
อนุกรมอาชีวะไม่มีการปรับปรุงสารนิเทศให้ทันสมัย (N = 210)	2.89	0.99	ป	3.12	0.83	ป	3.05	0.89	ป
พจนานุกรมอาชีวะมีจำนวนไม่เพียงพอกับการใช้งาน (N = 211)	3.03	0.96	ป	3.05	0.85	ป	3.05	0.88	ป
หนังสืออาชีวะมีข้อมูลไม่ครบทุกอาชีพ (N = 212)	3.31	0.92	ป	3.23	1.01	ป	3.25	0.98	ป
วารสารทางอาชีวะที่ผลิตออกมายังไม่ครอบคลุมทุกอาชีพ (N = 212)	3.17	0.99	ป	3.25	0.94	ป	3.23	0.95	ป
กฤตภาคทางอาชีวะที่จัดทำไม่มีอาชีวะที่สนใจ (N = 210)	3.00	1.01	ป	3.01	0.88	ป	3.00	0.92	ป
หนังสือพิมพ์ที่มีข่าวประกาศตำแหน่งงานว่างมีราคาแพง (N = 212)	2.97	1.03	ป	2.91	0.96	ป	2.93	0.98	ป
ความถูกต้องของสารนิเทศทางอาชีวะที่หนังสือพิมพ์นำเสนอ (N = 212)	3.11	0.79	ป	3.18	0.75	ป	3.16	0.76	ป
ความครบถ้วน สมบูรณ์ของสารนิเทศทางอาชีวะที่รวบรวมในหนังสือพิมพ์ (N = 211)	3.32	0.85	ป	3.27	0.80	ป	3.29	0.81	ป
หนังสือพิมพ์ไม่มีการนำเสนอสารนิเทศทางอาชีวะที่ตรงกับความต้องการ (N = 212)	3.38	0.90	ป	3.28	0.79	ป	3.31	0.82	ป
สไลด์สารนิเทศทางอาชีวะค่อนข้างล้าสมัย (N = 210)	3.27	1.09	ป	3.15	0.93	ป	3.19	0.98	ป
วิธีทัศนแนะนำอาชีวะมีไม่ครบทุกอาชีพ (N = 211)	3.31	1.04	ป	3.19	0.92	ป	3.23	0.95	ป
เทปบันทึกรายการโทรทัศน์ / วิทยู มีไม่ครบทุกรายการที่สนใจ (N = 210)	3.41	1.04	ป	3.22	1.00	ป	3.28	1.01	ป
เทปบันทึกคำสนทนา / สัมภาษณ์ของบุคคลมีเฉพาะบางสาขาอาชีพ (N = 211)	3.31	1.04	ป	3.17	0.89	ป	3.21	0.94	ป
ซีดีรอมอาชีวะมีจำกัดเฉพาะบางอาชีพ (N = 210)	3.46	1.00	ป	3.35	0.91	ป	3.39	0.94	ป

ปัญหาด้านผู้แสวงหาสารนิเทศ

จากการสอบถามนักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 212 คน ถึงปัญหาด้านผู้แสวงหาสารนิเทศ โดยจำแนกย่อยออกเป็น 13 ปัญหา ผลปรากฏว่านักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคามที่ระบุว่าประสบปัญหาด้านผู้แสวงหาสารนิเทศ แต่ละปัญหามีจำนวนตั้งแต่ 210 - 212 คน โดยปัญหาที่มีผู้ตอบจำนวนมากที่สุด 212 คน เท่ากัน มี 3 ปัญหา คือ ขาดความชำนาญการอ่านและใช้ภาษาต่างประเทศ ขาดทักษะในการกลั่นกรองสารนิเทศทางอาชีพมาใช้ประโยชน์ และไม่ทราบชื่อเว็บไซต์ที่ต้องการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพ ส่วนปัญหาที่มีผู้ตอบจำนวนน้อยที่สุด 210 คน เท่ากัน มี 4 ปัญหา คือ ขาดทักษะในการค้นและไม่มีความชำนาญในการแสวงหาสารนิเทศจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ไม่ทราบว่าจะเริ่มค้นแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพที่ต้องการอย่างไร สารนิเทศทางอาชีพที่ได้รับไม่เพียงพอกับความ ต้องการ และไม่ทราบเวลาการออกอากาศรายการวิทยุ / โทรทัศน์ที่ให้สารนิเทศทางอาชีพ

เมื่อพิจารณาระดับปัญหาด้านผู้แสวงหาสารนิเทศ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่านักศึกษาประสบปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศในระดับปานกลางเพียงระดับเดียวทั้ง 13 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ไม่ทราบเวลาการออกอากาศรายการวิทยุ / โทรทัศน์ที่ให้สารนิเทศทางอาชีพ ($\bar{X} = 3.49$) ไม่มีเวลาในการแสวงหาสารนิเทศ ($\bar{X} = 3.39$) และ สารนิเทศทางอาชีพที่แสวงหาได้ไม่ตรงกับความต้องการ และสารนิเทศทางอาชีพที่ได้รับไม่เพียงพอกับความ ต้องการ ($\bar{X} = 3.31$ เท่ากัน)

เมื่อพิจารณาปัญหาด้านผู้แสวงหาสารนิเทศ ตามกลุ่มคณะ พบว่า นักศึกษากลุ่มคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ประสบปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ในระดับมากมี 1 ปัญหา คือ ไม่มีเวลาในการแสวงหาสารนิเทศ ($\bar{X} = 3.51$) และในระดับปานกลาง มี 12 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ไม่ทราบเวลาการออกอากาศรายการวิทยุ / โทรทัศน์ที่ให้สารนิเทศทางอาชีพ ($\bar{X} = 3.49$) ไม่ทราบแหล่งที่ให้สารนิเทศทางอาชีพ และไม่คุ้นเคยกับบุคลากรที่ให้บริการสารนิเทศทางอาชีพ ($\bar{X} = 3.48$ เท่ากัน) และขาดความชำนาญการอ่านและใช้ภาษาต่างประเทศ ($\bar{X} = 3.34$)

ส่วนนักศึกษาในกลุ่มคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ประสบปัญหาด้านแหล่งสารสนเทศในระดับปานกลางเพียงระดับเดียวทุกปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ไม่ทราบเวลาการออกอากาศรายการวิทยุ / โทรทัศน์ที่ให้สารสนเทศทางอาชีพ ($\bar{X} = 3.48$) ไม่มีเวลาในการแสวงหาสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.34$) และ สารสนเทศทางอาชีพที่แสวงหาได้ไม่ตรงกับความต้องการ และสารสนเทศทางอาชีพที่ได้รับไม่เพียงพอกับความต้องการ ($\bar{X} = 3.32$ เท่ากัน) (ดังรายละเอียดในตารางที่ 38)

ตารางที่ 38 ปัญหาด้านผู้แสวงหาสารนิเทศ

ปัญหาด้านผู้แสวงหาสารนิเทศ	กลุ่ม มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์			วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี			รวม		
	N = 65			N = 147			N = 212		
	$\bar{X}$	S.D.	แปล	$\bar{X}$	S.D.	แปล	$\bar{X}$	S.D.	แปล
ไม่มีเวลาในการแสวงหาสารนิเทศ (N = 211)	3.51	1.03	ม	3.34	0.94	ป	3.39	0.94	ป
ไม่เข้าใจวิธีการแสวงหาสารนิเทศ (N = 211)	3.22	1.02	ป	3.01	0.99	ป	3.08	1.00	ป
ขาดทักษะในการค้นและไม่มี ความชำนาญในการแสวงหาสารนิเทศจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (N = 210)	3.05	1.15	ป	2.99	1.07	ป	3.01	1.09	ป
ไม่ทราบว่าจะเริ่มต้นแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพที่ต้องการอย่างไร (N = 210)	3.25	1.02	ป	3.04	1.03	ป	3.10	1.03	ป
ไม่ทราบแหล่งที่ให้สารนิเทศทางอาชีพ (N = 211)	3.48	0.99	ป	3.21	0.95	ป	3.29	0.97	ป
ไม่คุ้นเคยกับบุคลากรที่ให้บริการสารนิเทศทางอาชีพ (N = 211)	3.48	1.01	ป	3.20	0.96	ป	3.28	0.98	ป
ขาดความชำนาญการอ่านและใช้ภาษาต่างประเทศ (N = 212)	3.34	1.19	ป	3.27	0.93	ป	3.29	1.02	ป
สารนิเทศทางอาชีพที่แสวงหาได้ไม่ตรงกับความต้องการ (N = 211)	3.28	0.94	ป	3.32	0.89	ป	3.31	0.91	ป
สารนิเทศทางอาชีพที่ได้รับไม่เพียงพอกับความต้องการ (N = 210)	3.30	0.99	ป	3.32	0.82	ป	3.31	0.87	ป
ขาดทักษะในการกรั่นกรองสารนิเทศทางอาชีพมาใช้ประโยชน์ (N = 212)	3.03	1.03	ป	3.20	0.82	ป	3.15	0.89	ป
ไม่มีสารนิเทศที่เป็นภาษาไทยในหัวข้อที่ต้องการ (N = 211)	2.92	1.01	ป	3.00	0.89	ป	2.98	0.93	ป
ไม่ทราบชื่อเว็บไซต์ที่ต้องการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพ (N = 212)	3.23	1.28	ป	3.05	0.96	ป	3.11	1.07	ป
ไม่ทราบเวลาการออกอากาศรายการวิทยุ / โทรทัศน์ที่ให้สารนิเทศทางอาชีพ (N = 210)	3.49	1.00	ป	3.48	0.93	ป	3.49	0.95	ป

ตอนที่ 3 การใช้สารนิเทศทางอาชีพที่ได้รับจากการแสวงหาสารนิเทศ

การนำเสนอข้อมูลในตอนี่ 3 มี 6 ตาราง ประกอบด้วย ผลจากการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพ การนำสารนิเทศทางอาชีพที่ได้รับจากการแสวงหาไปใช้ประโยชน์ รูปแบบสารนิเทศที่ใช้ประโยชน์ ลักษณะการนำเสนอเนื้อหาสารนิเทศทางอาชีพที่ใช้ การตรวจสอบสารนิเทศทางอาชีพที่ได้รับจากการแสวงหา ความมั่นใจในการใช้สารนิเทศอาชีพที่ได้จากการแสวงหา (ตารางที่ 39-44) และข้อเสนอแนะ

3.1 ผลจากการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพ

ในการสอบถามผลจากการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่า นักศึกษาจำนวนมากที่สุด 130 คน (61.32 %) ได้สารนิเทศทางอาชีพที่ต้องการเป็นบางครั้ง รองลงมาจำนวน 45 คน (21.23 %) ระบุว่าส่วนใหญ่ไม่ได้รับสารนิเทศทางอาชีพที่ต้องการ และจำนวนน้อยที่สุด 15 คน (7.07 %) ระบุว่าเนื้อหาสารนิเทศทางอาชีพที่ได้รับเป็นสารนิเทศที่ไม่ได้ตั้งใจแสวงหา

เมื่อจำแนกผลจากการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพตามกลุ่มคณะ พบว่า นักศึกษาทั้ง 2 กลุ่ม คือ นักศึกษากลุ่มคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และนักศึกษากลุ่มคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีผลจากการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพตรงกัน คือ นักศึกษาจำนวนมากที่สุด 37 คน (56.92 %) และ 93 คน (63.27 %) ตามลำดับ ได้สารนิเทศทางอาชีพที่ต้องการเป็นบางครั้ง (ดังรายละเอียดในตารางที่ 39)

ตารางที่ 39 ผลจากการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพ

	กลุ่ม มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ N = 65		วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี N = 147		รวม N = 212	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ผลจากการแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพ						
ได้สารนิเทศทางอาชีพที่ต้องการทุกครั้ง	7	10.77	15	10.20	22	10.38
ได้สารนิเทศทางอาชีพที่ต้องการเป็นบางครั้ง	37	56.92	93	63.27	130	61.32
ส่วนใหญ่ไม่ได้รับสารนิเทศทางอาชีพที่ต้องการ	14	21.54	31	21.09	45	21.23
เนื้อหาสารนิเทศทางอาชีพที่ได้รับเป็นสารนิเทศที่ไม่ได้ตั้งใจแสวงหา	7	10.77	8	5.44	15	7.07

3.2 การนำสารนิเทศทางอาชีพที่ได้รับจากการแสวงหาไปใช้ประโยชน์

จากการสอบถามนักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม ถึงการนำสารนิเทศทางอาชีพที่ได้รับจากการแสวงหาไปใช้ประโยชน์ พบว่า นักศึกษาจำนวนมากที่สุด 125 คน (58.96 %) ใช้ประโยชน์จากสารนิเทศที่ได้รับจากการแสวงหาได้เพียงบางส่วน รองลงมา จำนวน 57 คน (26.89 %) ใช้ประโยชน์เป็นบางครั้งจากสารนิเทศที่แสวงหา และจำนวนน้อยที่สุด 8 คน (3.77 %) ไม่ได้ใช้ประโยชน์จากสารนิเทศที่แสวงหาเลย

เมื่อจำแนกการนำสารนิเทศทางอาชีพที่ได้รับจากการแสวงหาไปใช้ประโยชน์ตามกลุ่มคณะ พบว่านักศึกษาทั้ง 2 กลุ่ม มีการนำสารนิเทศทางอาชีพที่ได้รับจากการแสวงหาไปใช้ประโยชน์ตรงกัน คือ นักศึกษากลุ่มคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และนักศึกษากลุ่มคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวนมากที่สุด 33 คน (50.77 %) และ 92 คน (62.59 %) ตามลำดับ ใช้ประโยชน์จากสารนิเทศที่ได้รับจากการแสวงหาได้เพียงบางส่วน (ดังรายละเอียดในตารางที่ 40)

ตารางที่ 40 การนำสารนิเทศทางอาชีพที่ได้รับจากการแสวงหาไปใช้ประโยชน์

	กลุ่ม มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์		วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี		รวม	
	N = 65		N = 147		N = 212	
การนำสารนิเทศทางอาชีพที่ได้รับจากการแสวงหาไปใช้ประโยชน์	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ใช้ประโยชน์จากสารนิเทศที่ได้รับทั้งหมด	10	15.38	12	8.16	22	10.38
ใช้ประโยชน์จากสารนิเทศที่ได้รับจากการแสวงหาได้เพียงบางส่วน	33	50.77	92	62.59	125	58.96
ใช้ประโยชน์เป็นบางครั้งจากสารนิเทศที่แสวงหา	20	30.77	37	25.17	57	26.89
ไม่ได้ใช้ประโยชน์จากสารนิเทศที่แสวงหาเลย	2	3.08	6	4.08	8	3.77

3.3 รูปแบบสารนิเทศที่ใช้ประโยชน์

ในการสอบถามรูปแบบสารนิเทศที่ใช้ประโยชน์จากนักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาจำนวนมากที่สุด 149 คน (70.28 %) ใช้ประโยชน์จากเว็ลด์ไวด์เว็บ รองลงมาจำนวน 122 คน (57.55 %) ใช้ประโยชน์จากหนังสือพิมพ์ และจำนวนน้อยที่สุด 2 คน (0.94 %) ใช้ประโยชน์จากปทานุกรมอาชีพ / อนุกรมอาชีพ

เมื่อจำแนกรูปแบบสารนิเทศที่ใช้ประโยชน์ตามกลุ่มคณะ พบว่านักศึกษากลุ่มคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์จำนวนมากที่สุดและจำนวนใกล้เคียงกัน 41 คน (63.08 %) และ 40 คน (61.54 %) ใช้ประโยชน์จากหนังสือพิมพ์ และ เว็ลด์ไวด์เว็บ ตามลำดับ ส่วนนักศึกษากลุ่มคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวนมากที่สุด 109 คน (74.15 %) ใช้ประโยชน์จากเว็ลด์ไวด์เว็บ (ดังรายละเอียดในตารางที่ 41)

ตารางที่ 41 รูปแบบสารนิเทศที่ใช้ประโยชน์ *

รูปแบบสารนิเทศที่ใช้ประโยชน์	กลุ่ม มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ N = 65		วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี N = 147		รวม N = 212	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
หนังสือทางอาชีพ / แนะนำ	31	47.69	55	37.41	86	40.57
หนังสือคู่มือการสมัครงาน	29	44.62	55	37.41	84	39.62
พจนานุกรมอาชีพ / สารานุกรมอาชีพ	5	7.69	3	2.04	8	3.77
ปทานุกรมอาชีพ / อนุกรมอาชีพ	2	3.08	-	-	2	0.94
หนังสือชีวประวัติผู้เชี่ยวชาญในวิชาชีพ	5	7.69	4	2.72	9	4.25
สมุดโทรศัพท์	6	9.23	11	7.48	17	8.02
วารสารแนะนำ / นิตยสารทางอาชีพ	16	24.62	36	24.49	52	24.53
หนังสือพิมพ์	41	63.08	81	55.10	122	57.55
จูลสารด้านแรงงาน	11	16.92	13	8.84	24	11.32
กฤตภาคทางอาชีพ	2	3.08	3	2.04	5	2.36
เอกสารแนะนำอาชีพ	10	15.38	43	29.25	53	25.00
รายงานผลภาวะการทำงานทำ	4	6.15	12	8.16	16	7.55
แผ่นพับแนะนำอาชีพ / ใบปลิวสมัครงาน	17	26.15	34	23.13	51	24.06

ตารางที่ 41 รูปแบบสารสนเทศที่ใช้ประโยชน์* (ต่อ)

รูปแบบสารสนเทศที่ใช้ประโยชน์	กลุ่ม มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ N = 65		วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี N = 147		รวม N = 212	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
แฟ้มรวบรวมข้อมูลอาชีพ	3	4.62	5	3.40	8	3.77
เทปบันทึกรายการโทรทัศน์ / วิทยู	11	16.92	12	8.16	23	10.85
เทปบันทึกคำสนทนา / สัมภาษณ์	4	6.15	2	1.36	6	2.83
สไลด์อาชีพ	3	4.62	5	3.40	8	3.77
ภาพยนตร์อาชีพ	10	15.38	3	2.04	13	6.13
วีดิทัศน์แนะนำอาชีพ	6	9.23	3	2.04	9	4.25
รูปภาพการประกอบอาชีพ	8	12.31	7	4.76	15	7.08
ป้ายประกาศทางอาชีพ	24	36.92	47	31.97	71	33.49
แผนภูมิแนวโน้มอาชีพ	5	7.69	5	3.40	10	4.72
ซีดีรอมแนะนำการประกอบอาชีพ	5	7.69	6	4.08	11	5.19
เว็ลด์ไวด์เว็บ	40	61.54	109	74.15	149	70.28
แผ่นบันทึกข้อมูลทางอาชีพ (Diskette)	5	7.69	3	2.04	8	3.77

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

3.4 ลักษณะการนำเสนอเนื้อหาสารนิเทศทางอาชีพที่ใช้

ในด้านลักษณะการนำเสนอเนื้อหาสารนิเทศทางอาชีพที่ใช้ ได้สอบถาม นักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีผู้ตอบจำนวน 211 คน พบว่า จำนวนมากที่สุด 76 คน (36.02 %) ใช้สถิติที่เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ รองลงมาจำนวน 74 คน (35.07%) ใช้ เอกสารต้นฉบับสารนิเทศทางอาชีพ และจำนวนน้อยที่สุด 14 คน (6.64 %) ใช้รายการ บรรณานุกรมเอกสารทางอาชีพ สำหรับคำตอบอื่น ๆ พบว่านักศึกษาจำนวน 1 คน (0.47%) ระบุว่า ใช้ไมโครซอฟเวิร์ด

เมื่อจำแนกลักษณะการนำเสนอเนื้อหาสารนิเทศทางอาชีพ ตามกลุ่มคณะ พบว่า นักศึกษากลุ่มคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวนมากที่สุด 26 คน (40.00 %) ใช้สถิติที่เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ รองลงมาจำนวน 24 คน (36.92 %) ใช้เอกสารต้นฉบับ สารนิเทศทางอาชีพ ส่วนนักศึกษากลุ่มคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวนมากที่สุด 50 คน (34.25 %) เท่ากัน ใช้เอกสารต้นฉบับสารนิเทศทางอาชีพ และใช้สถิติที่เกี่ยวกับการ ประกอบอาชีพ (ดังรายละเอียดในตารางที่ 42)

ตารางที่ 42 ลักษณะการนำเสนอเนื้อหาสารนิเทศทางอาชีพที่ใช้ *

ลักษณะการนำเสนอเนื้อหาสารนิเทศทางอาชีพที่ใช้	กลุ่ม มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ N = 65		วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี N = 146		รวม N = 211	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เอกสารต้นฉบับสารนิเทศทางอาชีพ	24	36.92	50	34.25	74	35.07
สรุปย่อสารนิเทศทางอาชีพ	16	24.62	38	26.03	54	25.59
รายงานผลการประกอบการอาชีพ	19	29.23	42	28.77	61	28.91
ประเด็นหัวข้อทางอาชีพ	18	27.69	42	28.77	60	28.44
กราฟแนวโน้มการประกอบอาชีพ	7	10.77	26	17.81	33	15.64
สถิติเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ	26	40.00	50	34.25	76	36.02
ตารางแสดงข้อมูลการประกอบอาชีพ	11	16.92	33	22.60	44	20.85
รูปภาพการประกอบอาชีพ	10	15.38	17	11.64	27	12.80
รายการบรรณานุกรมเอกสารทางอาชีพ	7	10.77	7	4.79	14	6.64
อื่น ๆ	1	1.54	-	-	1	0.47

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

3.5 การตรวจสอบสารนิเทศทางอาชีพที่ได้รับจากการแสวงหา

จากการสอบถามนักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม ถึงการตรวจสอบสารนิเทศทางอาชีพที่ได้รับจากการแสวงหา พบว่า นักศึกษาจำนวนมากที่สุด 100 คน (47.17%) ตรวจสอบสารนิเทศทางอาชีพที่ได้รับจากการแสวงหาจากอินเทอร์เน็ต ก่อนนำไปใช้เป็นบางครั้ง รองลงมาจำนวน 81 คน (38.21%) และจำนวนใกล้เคียงกัน 80 คน (37.74%) ตามลำดับ ตรวจสอบสารนิเทศทางอาชีพที่ได้รับจากทุกแหล่งก่อนนำไปใช้ และตรวจสอบสารนิเทศทางอาชีพที่ได้รับจากการแสวงหาจากบุคคล ก่อนนำไปใช้เป็นบางครั้ง และจำนวนน้อยที่สุด 25 คน (11.79 %) ใช้สารนิเทศทางอาชีพที่ได้จากการแสวงหาทันที โดยไม่มีการตรวจสอบก่อนนำไปใช้

เมื่อจำแนกการตรวจสอบสารนิเทศทางอาชีพที่ได้รับจากการแสวงหาตามกลุ่มคณะ พบว่า นักศึกษาทั้ง 2 กลุ่มคณะ คือ นักศึกษากลุ่มคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวนมากที่สุด 31 คน (47.69 %) และนักศึกษากลุ่มคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวนมากที่สุด 69 คน (46.94 %) ตรวจสอบสารนิเทศทางอาชีพที่ได้รับจากการแสวงหาจากอินเทอร์เน็ต ก่อนนำไปใช้เป็นบางครั้ง (ดังรายละเอียดในตารางที่ 43)

ตารางที่ 43 การตรวจสอบสารนิเทศทางอาชีพที่ได้รับจากการแสวงหา *

	กลุ่ม มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์		วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี		รวม	
	N = 65		N = 147		N = 212	
การตรวจสอบสารนิเทศทางอาชีพที่ได้รับจากการแสวงหา	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ตรวจสอบสารนิเทศทางอาชีพที่ได้รับจากทุกแหล่ง ก่อนนำไปใช้	27	41.54	54	36.73	81	38.21
ตรวจสอบสารนิเทศทางอาชีพที่ได้รับจากบางแหล่ง ก่อนนำไปใช้	21	32.31	57	38.78	78	36.79
ใช้สารนิเทศทางอาชีพที่ได้จากการแสวงหาทันที โดยไม่มีการตรวจสอบ ก่อนนำไปใช้	11	16.92	14	9.52	25	11.79
ตรวจสอบสารนิเทศทางอาชีพที่ได้รับจากการแสวงหาจากบุคคล ก่อนนำไปใช้เป็นบางครั้ง	24	36.92	56	38.10	80	37.74
ตรวจสอบสารนิเทศทางอาชีพที่ได้รับจากการแสวงหาจากสถาบัน ก่อนนำไปใช้เป็นบางครั้ง	14	21.54	37	25.17	51	24.06
ตรวจสอบสารนิเทศทางอาชีพที่ได้รับจากการแสวงหาจากสื่อมวลชน ก่อนนำไปใช้เป็นบางครั้ง	21	32.31	24	16.33	45	21.23
ตรวจสอบสารนิเทศทางอาชีพที่ได้รับจากการแสวงหาจากอินเทอร์เน็ต ก่อนนำไปใช้เป็นบางครั้ง	31	47.69	69	46.94	100	47.17

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

3.6 ความมั่นใจในการใช้สารนิเทศทางอาชีพที่ได้จากการแสวงหา

ในการสอบถามนักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคามถึงความมั่นใจในการใช้สารนิเทศทางอาชีพที่ได้จากการแสวงหา พบว่า จำนวนมากที่สุด 173 คน (81.60 %) มีความมั่นใจเป็นบางครั้ง รองลงมาจำนวน 27 คน (12.74 %) มีความมั่นใจทุกครั้ง และจำนวนน้อยที่สุด 12 คน (5.66 %) ไม่มั่นใจเลย

เมื่อจำแนกความมั่นใจในการใช้สารนิเทศทางอาชีพที่ได้จากการแสวงหาตามกลุ่มคณะ พบว่า นักศึกษาทั้ง 2 กลุ่ม มีความมั่นใจในการใช้สารนิเทศทางอาชีพที่ได้จากการแสวงหาเหมือนกัน คือ นักศึกษาจำนวนมากที่สุดของกลุ่มคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ 52 คน (80.00 %) และนักศึกษากลุ่มคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 121 คน (82.31 %) มีความมั่นใจเป็นบางครั้ง (ดังรายละเอียดในตารางที่ 44)

ตารางที่ 44 ความมั่นใจในการใช้สารนิเทศทางอาชีพที่ได้จากการแสวงหา

	กลุ่ม มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ N = 65		วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี N = 147		รวม N = 212	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มั่นใจทุกครั้ง	8	12.31	19	12.93	27	12.74
มั่นใจเป็นบางครั้ง	52	80.00	121	82.31	173	81.60
ไม่มั่นใจเลย	5	7.69	7	4.76	12	5.66

3.7 ข้อเสนอแนะ

ผู้ตอบแบบสอบถาม ได้ให้ข้อเสนอแนะจำนวนทั้งสิ้น 26 คน จำแนกเป็น กลุ่มคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวน 14 คน และกลุ่มคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 12 คน ผู้วิจัยได้จำแนกข้อเสนอแนะออกเป็นกลุ่ม 5 ด้าน และในแต่ละด้าน เรียงตามลำดับความถี่ของคำตอบ ปรากฏผลดังนี้

1. ด้านเนื้อหาสารนิเทศ

มีผู้ตอบจำนวน 20 คน จำแนกเป็น นักศึกษากลุ่มคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวน 12 คน และกลุ่มคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 8 คน ได้แก่

1. เนื้อหาสารนิเทศต้องครอบคลุม ครบถ้วนสมบูรณ์ และตรงกับความต้องการ (7 คน)
2. เนื้อหาสารนิเทศควรมีความถูกต้อง ชัดเจนและตรงประเด็น (7 คน)
3. เนื้อหาสารนิเทศควรมีความทันสมัย (4 คน)
4. ควรมีเนื้อหาสารนิเทศที่มีความหลากหลาย (1 คน)
5. ควรเป็นเนื้อหาสารนิเทศที่มีความเชื่อถือได้ (1 คน)

2. ด้านแหล่งสารนิเทศ

มีผู้ตอบจำนวน 21 คน จำแนกเป็น นักศึกษากลุ่มคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวน 11 คน และกลุ่มคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 10 คน ได้แก่

1. ควรมีการจัดให้มีแหล่งสารนิเทศเพิ่มมากขึ้น (7 คน)
2. ควรเป็นแหล่งสารนิเทศที่เชื่อถือได้ (4 คน)
3. ควรค้นหาสารนิเทศได้ง่าย และสะดวกในการเข้าถึง (3 คน)
4. ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ทราบถึงแหล่งที่ให้บริการสารนิเทศ (2 คน)
5. ควรมีแหล่งสารนิเทศที่มีความหลากหลาย (1 คน)
6. แหล่งสารนิเทศควรจัดพื้นที่ให้บริการที่สามารถเห็นได้ชัดเจน (1 คน)
7. แหล่งสารนิเทศควรมีการกระจายไปในพื้นที่ห่างไกลอย่างทั่วถึง (1 คน)

8. ควรมีสารสนเทศที่ให้บริการด้วยความทันสมัย (1 คน)
9. แหล่งสารสนเทศควรเพิ่มปริมาณสารสนเทศให้มีจำนวนมากขึ้นและ

ครอบคลุมทุกด้าน (1 คน)

3. ด้านการจัดบริการสารสนเทศ

มีผู้ตอบจำนวน 15 คน จำแนกเป็น นักศึกษากลุ่มคณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ จำนวน 8 คน และกลุ่มคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 7 คน ได้แก่

1. ควรจัดให้มีบริการสารสนเทศที่มีความหลากหลายและเพิ่มจำนวนมากขึ้น (6 คน)

2. ควรให้บริการสารสนเทศที่ถูกต้องและทันสมัย (2 คน)
3. จัดบริการสารสนเทศให้สะดวกในการเข้าถึงบริการ (2 คน)
4. ควรมีการจัดบริการสารสนเทศอย่างทั่วถึงทุกพื้นที่ (2 คน)
5. ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ทราบถึงบริการสารสนเทศที่จัด (2 คน)
6. ควรจัดสารสนเทศให้ชัดเจน เป็นหมวดหมู่ (1 คน)

4. ด้านผู้ให้บริการ

มีผู้ตอบจำนวน 14 คน จำแนกเป็น นักศึกษากลุ่มคณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ จำนวน 4 คน และกลุ่มคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 10 คน ได้แก่

1. ผู้ให้บริการควรเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความชำนาญด้านการให้สารสนเทศทางอาชีพ (5 คน)

2. ผู้ให้บริการควรบริการด้วยความเต็มใจและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี (4 คน)
3. ควรมีการปรับปรุงสารสนเทศให้ทันสมัยอยู่เสมอ (3 คน)
4. ควรเพิ่มจำนวนผู้ให้บริการสารสนเทศให้เพียงพอกับการให้บริการ (1 คน)
5. ผู้ให้บริการควรให้สารสนเทศที่ชัดเจน และตรงประเด็น (1 คน)